

Program Centra pre deti a rodiny v Jelke - Dom Dobrého Pastiera

Vypracovaný v zmysle §-u 45 ods. 6 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 1 vyhlášky MPSVaR SR č. 103/2018 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“ alebo „zákon“)

a) kontaktná adresa a telefónne číslo alebo iný kontaktný údaj Centra

Dobry Pastier n.o., Hlavná ul. 159/2, 925 23 Jelka

Tel.: 031-7876-488 Mobil: 0903-416-244

E- mail: dobrypastierno@gmail.com

b) adresa miesta vykonávania opatrení alebo miest vykonávania opatrení, ak sa opatrenia vykonávajú vo viacerých budovách centra

925 23 Jelka, Hlavná ul. 159/2 hlavná budova Centra

925 23 Jelka, Hlavná č. 160 rodinný dom pre PNR vo vlastníctve Centra

925 23 Jelka, Záhradnícka č. 1307/21 rodinný dom pre PNR vo vlastníctve Centra – t.č. sa nevyužíva pre účely výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Adresy jednotlivých profesionálnych náhradných rodín (ďalej len „PNR“)

Pre deti a mladých dospelých z Bratislavského, Trnavského a Nitrianskeho kraja

c) účel centra podľa § 45 ods. 1 písm.a) až d) zákona,

Centrum pre deti a rodiny podľa § 45 ods. 1 písm. a) je zariadenie zriadené na účel vykonávania opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“) – výlučne pobytovou formou

d) druh vykonávaných opatrení, ak účelom centra je vykonávanie

vykonávanie opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“), teda výlučne pobytové opatrenia súdu a to nasledovne:

neodkladné opatrenie - §§- ov 365 a 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok

výchovné opatrenie - §- u 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov

ústavná starostlivosť - §- u 44 ods. 3 písm. c/ Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov

e) forma vykonávania opatrení podľa § 45 ods.4 zákona,

Centrum vykonáva opatrenia podľa § 45 ods. 4 zákona podľa účelu, na ktorý bolo zriadené pobytovou formou a to na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia. Teda pobytové opatrenia súdu v zmysle §- u 45 ods. 1 písm. a/ zákona sa budú vykonávať výlučne pobytovou formou podľa §- u 45 ods. 4 písm. a/.

Jednotlivé opatrenia Centrum vykonáva v samostatne usporiadanej skupine, v samostatnej skupine pre mladých dospelých, **ak ju má vytvorenú**, a v profesionálnych náhradných rodinách.

Centrum poskytuje dieťaťu bývanie, stravovanie, obslužné činnosti, osobné vybavenie a zabezpečuje zdravotnú starostlivosť, povinnú školskú dochádzku, prípravu na povolanie a úschovu cenných vecí.

f) opis cieľovej skupiny centra,

Cieľovú skupinu centra tvoria mal. deti na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia a mladí dospelí a to v zmysle dohody medzi týmto mladým dospelým a Centrom.

Vek: od 0 do 18 r., resp. do 27 r.

Región: Trnavský kraj, Bratislavský kraj, Nitriansky kraj

g) dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre , ak centrum vykonáva opatrenia podľa § 47, § 48, § 59ods.1písm. a)prvého bodu alebo tretieho bodu alebo písm. b) až d)

V prípade pobytových opatrení v Centre nevieme prijať dieťa s ťažkou psychiatrickou poruchou, resp. dieťa, ktoré vyžaduje ošetrovateľskú starostlivosť, resp. dieťa s výraznými poruchami správania.

h) celkový počet miest v centre a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách centra ,počet miest v jednotlivých budovách centra

1. celkový počet miest v centre, ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách centra, počet jednotlivých miest v budovách centra

Jelka, hlavná budova v centre – jedna samostatná skupina 10 detí
Jelka, rodinný dom centra pre PNR Záhradnícka ul.– t.č. sa nevyužíva
Jelka, rodinný dom centra pre PNR – jedna profesionálna náhradná rodina (manželský pár) 4 miesta (v čase zastupovania počet 6 miest)
8 ďalších miest v PNR sa nachádza v mieste trvalého bydliska PNR

2. celkový skupín v centre:
CDR má 1 samostatnú skupinu.

3. celkový počet samostatne usporiadaných skupín v centre:
3a/ 1 samostatná skupina
3b/ nemáme špecializovanú samostatnú skupinu
3c/ nemáme špecializovanú samostatnú skupinu s užšou špecializáciou

Naša celková kapacita je počet detí a MD 22:

10 detí a mladých dospelých v samostatnej skupine v hlavnej budove Centra a 12 detí a mladých dospelých v PNR.

i/opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra, a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu,

A. Hlavný objekt – rodinný dom, ul. Hlavná 159/2, Jelka

Samostatne usporiadaná skupina detí a skupina pre mladých dospelých

Dvojpodlažný objekt (rodinný dom), sídlo Centra s administratívnym a odborným úsekom, ubytovacia časť so spoločnými priestormi.

Vlastník objektu – prenajímateľ: Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku, cirkevný zbor Jelka

Nájomca: Dobrý Pastier n.o.

1. NP

Vstup, zádverie,

Stredná časť: vstupná hala so schodiskom (prezúvareň, šatňa) s pokračujúcim prechodom do:

- sály (45,4 m²), zo sály
- vľavo do spoločenskej miestnosti s jedálenským kútikom (55,60 m²),
- vpravo do ubytovacej časti – bytu pre skupinu 4 mladých dospelých (t.č. neobsadené)

4 jednolôžkové izby (15 m²), 2x zariadenia na osobnú

hygienu (WC, umývadlo, sprcha), práčovňa (umývadlo, 1 automatická pračka), spoločné priestory: kuchynka, obývačka (13,5 m²).

Ľavá časť: kotolňa, kuchyňa so zázemím (umyváreň bieleho riadu, sklad),

Pravá časť: denná návštevná miestnosť (8,70 m²), pohotovostné WC (1 WC, 2 pisoáre, v predsieni umývadlo na ruky), sklad sezónnej obuvi, práčovňa (umývadlo, WC, pračka)

Denná návštevná miestnosť a pohotovostné WC sa využíva pri návštevách rodičov a blízkych osôb dieťaťa a plnoletých fyzických osôb, prípadne pri odbornej práci s rodičom aj na pobyt tohto rodiča. Podmienky pre zachovanie súkromia a na osobnú hygienu pre rodičov týmito vytvorenými priestormi zvlášť oddelenými na tento účel. V návštevej miestnosti je k dispozícii umývadlo, chladnička, mikrovlnná kanvica, príbory, taniere. Je na prízemí pre účely prípravy stravy prístupná aj kuchyňa.

2. NP

Schodisko,

Stredná časť: prechodová chodba (34,5 m²) vybavená:

- sedením (stôl, stoličky) a kuchynskou linkou – slúži ako denná miestnosť pre zamestnancov,

- skriňami (čisté posteľné prádlo, uteráky, osušky)

Izba vychovávateľa (28 m²) so samostatnou hygienickou bunkou (WC, sprcha, umývadlo), upratovacia miestnosť so skladom čistiacich prostriedkov, spoločné zariadenia na osobnú hygienu pre deti (3 WC kabíny, 5 umývadiel, 4 sprchovacie kabíny), zariadenia na osobnú hygienu zamestnancov (identické ako pre deti)

Ľavá časť: administratívny a odborný úsek Centra s prechodovou chodbou s konferenčnou časťou pre zamestnancov (16,2 m²) so vstupmi do:

- miestnosť sociálneho pracovníka (16,2 m²)
- miestnosť psychológa (14,4 m²)
- miestnosť ekonóma (18,7 m²)
- denná návštevná miestnosť pre budúcich osvojiteľov, pestúnov (22,6 m²)
- kancelária riaditeľky Centra (31,5 m²)

Pravá časť: 5 izieb pre deti, spoločenská miestnosť (obývačka) v rámci prechodovej chodby (16,2 m²) so vstupmi do:

- izba č. 1 (21,0 m²) – 3 lôžková (t.č. umiestnené 1 dieťa)
- izba č. 2 (22,6 m²) – 3 lôžková (t.č. umiestnené 3 deti)
- izba č. 3 (14,4 m²) – 1 lôžková (t.č. umiestnené 1 dieťa)
- izba č. 4 (18,7 m²) – 2 lôžková (t.č. umiestnené 1 dieťa)
- izba č. 5 (16,2 m²) – 2 lôžková (t.č. umiestnené 2 deti)

B. Rodinný dom, ul. Hlavná p.č.160, Jelka na par.č. 1007/2 (PNR) (priamo v areáli centrálnej budovy Centra)

Dvojpodlažný objekt (pôvodne riešený ako 2 b.j.), s prístavbou v r. 2015

Vlastník objektu: Dobrý Pastier n.o,

Užívateľmi sú: 1 profesionálna náhradná rodina (2 zamestnanci Centra manželský pár) s 3 vlastnými deťmi, 4 deti Centra, v prípade zastupovania 6 detí Centra

1. NP

Vstup, predsieň (šatňový priestor), sklad, toaleta (1 WC, umývadlo), kuchyňa s jedálenským kútom, prechodová chodba do:

- detská izba (12 m²) – 1 lôžková + 1 postieľka (t.č. umiestnené 1 dieťa)
- detská izba (19,2 m²) – 2 lôžková + 1 postieľka (t.č. umiestnené 1 dieťa)
- obývačka (17,1 m²)
- priestory pre prof. náhradných rodičov (spálňa – t.č. je umiestnené 1 dieťa), kuchynka, kúpeľňa – sprcha, umývadlo, WC, prebaľovací pult

2. NP

Schodisko, chodba (časť obývací kút so sedením) so vstupmi do:

- kúpeľňa – vaňa, WC, umývadlo, pračka – využívané deťmi
- detská izba pre vlastné deti rodičov (1 lôžková)
- detská izba pre vlastné deti rodičov (2 lôžková)
- detská izba pre deti Centra (13,7 m²) – 2 lôžková (t.č. umiestnené 1 dieťa)

C. Rodinný dom, ul. Záhradnícka 1307/21, Jelka (PNR) – t.č. sa nevyužíva pre účely výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Dvojpodlažný objekt (rodinný dom)

Vlastník objektu: Dobrý Pastier n.o.

Užívateľmi sú: 1 profesionálna náhradná rodina (2 zamestnanci Centra manželský pár) s 1 vlastným dieťaťom a 4 deti Centra, v prípade zastupovania 6 detí Centra

1. NP

Vstup, chodba – schodisko (šatňový priestor) so vstupom do:

Sklad obuvi, zariadenie na osobnú hygienu (2 WC kabíny, 2 umývadlá, 2 automatické práčky, 1 prebaľovací pult, 1 sprchovací kút, vaňa), kuchyňa s jedálenským kútom a špajzou, detská izba č. 1 (15,9 m²) – 2 lôžková (t.č. umiestnené 2 deti), prechodová chodba do:

- obývačka (13,0 m²)
- hosťovská izba (13,7 m²)

2. NP

Schodisko, chodba so vstupmi do:

- detská izba pre deti Centra (14,2 m²) – 2 lôžková (t.č. umiestnené 1 dieťa)
- detská izba pre deti Centra (15,8 m²) – 2 lôžková (t.č. neobsadená)
- 2 izby pre prof. náhradných rodičov + 1 detská izba pre vlastné dieťa (1 lôžková)
- zariadenie na osobnú hygienu (1 WC, umývadlo)

V areáli sa nachádza aj uzatvorený záhradný domček na uskladnenie náradia, kosačky a čerpadla, prípadne hračiek.

D. Objekt telocvične

Prízemný objekt, vybudovaný v zadnej časti areálu pri hlavnej budove Centra. Objekt sa využíva pre pohybové aktivity a športové aktivity výlučne pre cieľovú skupinu Centra, pričom sú tam k dispozícii: stolnotenisový stôl, 2 rebriny, 2 žinenky, trampolína, posilňovacie stroje, rotoped, basketbalový kôš, lopty, hrací set na florbal a skrinka I. pomoci.

Vonkajšie priestory Centra: futbalové ihrisko – zelená plocha s futbalovými brámkami, detské multifunkčné ihrisko v sídle Centra, betónová plocha na bazén, detské ihrisko aj v areáli budovy pre PNR v Jelke na Záhradníckej ul. č. 1307.

Zachovanie súkromia: v samostatne usporiadanej skupine deti sú umiestnené v jednolôžkových, dvojlôžkových a trojlôžkových izbách podľa veku, tzn., že staršie dieťa môže bývať aj samé. Izby sú oddelované od chodby dverami. Dvere na izbách sa nezamykajú. U stredoškôľakov je možnosť uzamknúť si izbu po odchode do školy a kľúč odovzdať do vychovateľskej izby. Pri vstupe do jednotlivých izieb sa vždy klope. Osobné veci (hračky, knihy, školské potreby, predmety na využitie voľného času, fotky, nástenky) a ošatenie detí majú umiestnené na izbách. Cenné veci majú odložené a uzamknuté vo vychovateľskej izbe na ich žiadosť v oddelených priestoroch pre každé dieťa zvlášť. Cenné veci majú možnosť deti a plnoleté fyzické osoby uschovať aj v trezore Centra. Každé dieťa a plnoletá fyzická osoba má k dispozícii nočný stolík na ukladanie osobných vecí.

Podmienky na osobnú hygienu: Skupina má k dispozícii 1 kúpeľňu, v ktorej sú 3 toalety a 3 sprchy. Toalety sú oddelené dverami, ktoré sa zatvárajú a sprchy závesmi. Sprchovanie sa uskutočňuje po jednom v čase od 19.00 – 20.30 hod. a to najprv dievčatá a následne chlapci. Sprchujú sa po jednom, pričom ani toalety a ani kúpeľňa sa nezamýkajú z bezpečnostných dôvodov, zatvárajú sa len dvere na kúpeľni. Sprchovanie sa realizuje za celkového usmerňovania alebo denného vychovateľa počas pracovných dní alebo nočného vychovateľa počas sviatkov, víkendov a prázdnin. Maloleté deti sa môžu sprchovať samostatne primerane veku. Všetky príslušenstvá k osobnej hygiene (elektrické zariadenia, žiletky atď.) sú dostupné na vyžiadanie vo vychovateľskej izbe a sú používané pod dohľadom dospelého. U starších detí je možnosť, aby mali tieto elektrické zariadenia na svojej izbe.

J/ počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa § 4; ak centrum zabezpečuje odbornú pomoc alebo činnosť podľa § 49ods. 5 zákona, program centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení tejto odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi,

Počet zamestnancov centra a ich štruktúra s uvedením dosiahnutého vzdelania:

Organizačná zložka Centra	Pracovná pozícia	Dosiahnuté vzdelanie
Vedenie	Riaditeľ + Profesionálny náhradný rodič	VŠ 3. stupňa v odbore právo (Dr., Mgr.) VŠ 2. stupňa v odbore pedagogika, štud. program sociálna pedagogika a vychovateľstvo (Mgr.) VŠ 1. stupňa v odbore reformovaná teológia

		<p>Kvalifikačné vzdelávanie v odbore špeciálna pedagogika (MPC) – ukončené</p> <p>Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (PRIDE 60 h)</p> <p>Kvalifikačné vzdelávanie v odbore špeciálna pedagogika, štud. profilácia pedagogika psychosociálne narušených (štúdium ukončené v septembri 2018) – získaná špeciálnopedagogická spôsobilosť</p>
	<p>Ekonom, personalista + Zastupujúci profesionálny náhradný rodič</p>	<p>SŠ s maturitou</p> <p>Príprava na vykonávanie profesionálneho náhradného rodičovstva (ÚPSVaR 60 h)</p>
Odborný tím	Sociálny pracovník	VŠ 2. stupňa v odbore sociálna práca (Mgr.)
Odborný tím	Psychológ	VŠ 2. stupňa v odbore psychológia (Mgr.)
Samostatná usporiadaná skupina	Vychovávateľ + zodpovedný zástupca Centra + THP a šofér	<p>VŠ 2. stupňa v odbore pedagogika, štud. program sociálna pedagogika a vychovávateľstvo (Mgr.)</p> <p>Rigorózne konanie v odbore pedagogika (PhDr.)</p> <p>VŠ 1. stupňa v odbore reformovaná teológia</p> <p>Kvalifikačné vzdelávanie v odbore špeciálna pedagogika (MPC) – ukončené</p> <p>Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (PRIDE 60 h)</p> <p>Kvalifikačné vzdelávanie v odbore špeciálna pedagogika, štud. profilácia pedagogika psychosociálne narušených (štúdium ukončené v septembri 2018) – získaná špeciálnopedagogická spôsobilosť</p>
Samostatná usporiadaná Skupina	vychovávateľ	<p>VŠ 1. stupňa Bc. v odbore učiteľstvo akademických predmetov</p> <p>VŠ 2. stupňa magisterské štúdium v rovnakom odbore alebo</p> <p>VŠ 1. stupňa Bc. alebo 2. stupňa Mgr. v odbore učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ</p>
Samostatná usporiadaná skupina	Vychovávateľ	<p>VŠ 1. stupňa v odbore pedagogika, štud. program sociálna pedagogika a vychovávateľstvo (Bc.)</p> <p>Štúdium VŠ 2. stupňa magisterské štúdium v rovnakom odbore</p>
Samostatná usporiadaná skupina	Vychovávateľ	VŠ 2. stupňa pedagogického zamerania alebo úplné stredné odborné vzdelanie – učiteľstvo pre MŠ a vychovávateľstvo
Samostatná usporiadaná skupina	Pomocný vychovávateľ	<p>VŠ 1. stupňa v odbore predškolská pedagogika (Bc.)</p> <p>Kvalifikačné vzdelávanie v odbore špeciálna pedagogika (MPC)</p> <p>Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (PRIDE 60 h)</p>

Samostatná usporiadaná skupina	Pomocný vychovávateľ	SŠ s maturitou + pomaturitné štúdium sociálno-právna činnosť
Profesionálna náhradná rodina	Profesionálny náhradný rodič	SŠ s maturitou Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (UPSVaR Trnava 60 h)
Profesionálna náhradná rodina	Profesionálny náhradný rodič	SOŠ s maturitou Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (Centrum pre deti a rodiny Dunajská Streda 60 h)
Profesionálna náhradná rodina	Profesionálny náhradný rodič	SOU Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (Centrum pre deti a rodiny Dunajská Streda 60 + 21 h)
Profesionálna náhradná rodina	Profesionálny náhradný rodič	SOU s maturitou Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (Centrum pre deti a rodiny Dunajská Streda 60 h)
Profesionálna náhradná rodina	Profesionálny náhradný rodič	SOU Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (Centrum pre deti a rodiny Dunajská Streda 80 h)

Zabezpečenie tejto odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi:

Centrum poradenstva a prevencie poskytuje komplexnú psychologickú, špeciálnopedagogickú, diagnostickú, výchovnú, poradenskú a preventívnu starostlivosť deťom okrem detí so zdravotným postihnutím najmä v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, starostlivosti o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania. CPP na zabezpečenie svojich úloh využíva najmä metódy psychologickéj a pedagogickej diagnostiky, psychologického a výchovného poradenstva, prevencie, reedukácie, rehabilitácie a psychoterapie.

Špecializované centrum poradenstva a prevencie poskytuje komplexnú špeciálnopedagogickú činnosť, psychologickú, diagnostickú, poradenskú, rehabilitačnú, preventívnu, metodickú, výchovno-vzdelávaciu a inú odbornú činnosť a súbor špeciálnopedagogických intervencií deťom so zdravotným postihnutím vrátane detí s vývinovými poruchami s cieľom dosiahnuť optimálny rozvoj ich osobnosti a sociálnu integráciu. ŠCPP a podieľa na zabezpečovaní kompenzačných, reedukačných a špeciálnych učebných pomôcok deťom podľa ich individuálnych potrieb, učí ich tieto pomôcky využívať. Špecializované centrum poradenstva a prevencie poskytuje ambulantnú poradenskú činnosť aj pre deti z Centra pre deti a rodiny.

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave – Detské centrum poskytuje multidisciplinárnu starostlivosť s rôznymi postihnutiami, ale aj deti s poruchami učenia, správania i ďalšie deti, ktoré školský zákon nazýva žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vrátane nadaných detí. VÚDPaP vykonáva komplexnú diagnostiku psychického vývinu a osobnostného rozvoja detí v norme i patológii, skúma podmienok vývinu a možností jeho optimalizácie v centre, v škole i ďalších zariadeniach a inštitúciách.

Na odporúčanie CPP Centrum zabezpečí ďalšiu odbornú pomoc inými odborníkmi mimo Centra.

Klinický psychológ mimo Centra: klinický psychológ pre deti a aj pre plnoleté fyzické osoby pre účely trestného konania, individuálna psychoterapia na odporúčenie odborníka alebo Centra.

Poradenský psychológ mimo Centra: individuálna psychoterapia na odporúčenie odborníka alebo Centra.

Okrem ambulantnej formy odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi, Centrum bude zabezpečovať aj pobytové formy pomoci alebo činnosti inými odborníkmi a to len po dohode s príslušným UPSVaR-om a len na základe súdneho rozhodnutia vo výchovných zariadeniach /Diagnostické centrum, Reedukačné centrum/ a v CDR s resocializačným programom / podľa podmienok stanovených v bode w/.

k) opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra alebo špecializovaným programom centra,

Program Centra pre deti, rodiny a iné fyzické osoby je zverejnený na webovej stránke Centra a vo vytlačenej podobe je umiestnený na nástenke centra v hlavnej budove a nachádza sa v každej organizačnej jednotke.

Deťom pri umiestnení program Centra, fungovanie pošty a návštevný poriadok Centra vysvetlíme ústne. Vysvetlenie podávame deťom primerane veku a rozumovej vyspelosti, pričom vykonáva ho riaditeľ a odborný tím centra. Ústne vysvetlenie programu centra mal. deťom sa potom premietne do hodnotenia IPROD-u.

Následne rodič dieťaťa, mladý dospelý, resp. iné fyzické osoby podpíšu prehlásenie, že sa oboznámili s obsahom programu Centra.

Postupy Centra pri výkone opatrení vysvetľuje odborný tím a riaditeľ Centra deťom, ich rodičom a iným fyzickým osobám, pričom každý zainteresovaný presne získa informáciu o tom, aké metódy, postupy a techniky sa vykonávajú v určitých organizačných jednotkách Centra. Každý zainteresovaný získava informácie o tom, že aké kompetencie majú jednotliví zamestnanci Centra. Informácie o činnosti Centra sa poskytujú deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa opatrenia vykonávajú, počas celej doby ich adaptácie.

Zároveň Centrum oboznámi dieťa, jeho rodiča a iné fyzické osoby s tým, čo ich čaká pri výkone opatrení v centre (privítanie, zoznámenie sa s prostredím a so zamestnancami, stanovenie cieľa práce s maloletým, doba trvania výkonu opatrenia v Centre, návšteva pediatra, návšteva školských zariadení, zapojenie rodičov do tvorby plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou, plánovanie prvej prípadovej konferencie, oboznámenie sa s denným režimom Centra a návštevným poriadkom Centra, výmena kontaktov, oznámenie kontaktov, na koho sa môže obrátiť dieťa pri výkone opatrení v Centre, oboznámenie s programom Centra).

Podmienky, kedy Centrum neodovzdá dieťa rodičovi a inej fyzickej osobe (ďalej len dotknutá osoba) na pobyt a na vychádzku, keď dotknutá osoba má vážnu infekčnú chorobu, keď má vážnu duševnú, resp. psychickú poruchu, keď je pod vplyvom alkoholu, keď užíva psychoaktívne látky, keď orgán Policajného zboru pátra po dotknutej fyzickej osobe, keď dotknutá osoba je príliš agresívna, jej správanie je asociálne, keď dotknutá osoba má súdny zákaz stretávania sa s dieťaťom, keď v jeho rodinnom prostredí sú prítomné sociálno-patologické javy, ktoré môžu ohroziť priaznivý vývin dieťaťa, a keď ide o podozrenie, že dotknutá osoba týra, zneužíva akýmkoľvek spôsobom alebo obzvlášť zanedbáva starostlivosť a výchovu maloletého dieťaťa a keď mal. dieťa samo odmietne ísť na pobyt alebo vychádzku so svojim rodičom.

l) opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra:

Centrum v zmysle § 45 ods. 8 zákona zabezpečuje plnenie svojho účelu najmä vykonávaním nasledovných činností: sociálnej práce, psychologickej pomoci a starostlivosti, výchovy, špeciálno-pedagogickej starostlivosti, pomoc na zvládnutie krízy, pomoc pri príprave na vyučovanie, rekreačné činnosti a odborná diagnostika.

V rámci jednotlivých činností uvádzame jednotlivé odborné metódy práce s dieťaťom:

A/ SOCIÁLNA PRÁCA– Celý proces s dieťaťom a jeho rodinou sa rozdeľuje na niekoľko etáp:

1. **Anamnéza** zahŕňa prvý kontakt s klientom, evidenciu, zber informácií a zisťovanie problému. Zameriava sa na:
 - a) dieťa a zistenie stavu a podmienok pred vznikom nepriaznivej situácie, v ktorej sa nachádzalo,
 - b) rodinu a získavanie informácií o stave rodinného prostredia, aké sú vzťahy v rodine, manželské spolunažívanie, vzťahy medzi rodičmi a deťmi, medzi súrodencami navzájom, vzťah k príbuzným, či ide o úplnú alebo neúplnú rodinu, bytové, ekonomické pomery, čo predchádzalo vzniku nepriaznivej situácie, ako sa vyvíjala.

Anamnéza je teda opis stavu, súhrn údajov o vývoji, prostredí a vplyvoch, ktoré pomáhajú porozumieť a vysvetliť súčasný stav. V práci sa využíva osobná, pracovná, sociálna, zdravotná anamnéza s cieľom pochopenia vzniku problému, jeho históriu, poznania jeho intenzity a akútnosť.

2. **Diagnóza** je zameraná na zisťovanie a hľadanie príčin, ktoré viedli alebo prispeli k vzniku a prehĺbeniu problémovej situácie. K poznaniu príčin vzniku sociálneho problému sa dopracuje sociálny pracovník prostredníctvom rozhovoru, pozorovaním, posudkami a správami odborníkov, ktoré si vyžiada alebo obdrží. Stanovením sociálnej diagnózy sa určí hlavný problém klienta (dieťaťa, rodiny).
3. **Sociálne poradenstvo a práca s dieťaťom a jeho rodinou** - Sociálne poradenstvo a práca s dieťaťom a jeho rodinou predstavuje komplexné riešenie prípadu. Sociálne poradenstvo je činnosť zameraná na obnovenie, zmiernenie alebo zlepšenie určitého sociálneho stavu, v ktorom sa dieťa alebo rodina nachádza. Východiskovým predpokladom pre sociálne poradenstvo a pri práci s dieťaťom a jeho rodinou je stanovenie objektívnej sociálnej diagnózy.

Sociálny pracovník spracuje plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou, ktorý sa týka vonkajšej a vnútornej stránky. Úlohy sociálneho pracovníka, ktoré sa týkajú vonkajšej stránky sociálneho prípadu sa označujú ako konkrétna pomoc (napr. barly, vozík, ak ide o zdravotné postihnutie atď.) a vnútornou stránkou prípadu je výchovno-sociálna pomoc resp. starostlivosť alebo pôsobenie. Plán sociálnej práce Centrum vyhotovuje v spolupráci s príslušným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a príslušnou samosprávou. Ciele a úlohy plánu sociálnej práce centra sú totožné s plánom sociálnej práce s dieťaťom, ktorý vypracováva orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 30 ods. 9 vyhlášky. **S plánom sociálnej práce je zákonný zástupca dieťaťa oboznámený.**

Toto pôsobenie predstavuje proces uvedomelého a súčasne cieľavedomého snaženia o formovanie názorov, presvedčení, postojov, citov a konania dieťaťa a rodiny. Preto je dôležitá dynamická spolupráca medzi dieťaťom, rodinou a sociálnym pracovníkom. Dieťa dostáva rady a pomoc, aby rozvinulo do budúcnosti svoje schopnosti, v záujme lepšieho uplatnenia sa v spoločnosti.

Medzi nástroje a metódy, ktoré sa využívajú pri sociálnom poradenstve, patria osobný kontakt, rozhovor, vzťah sociálneho pracovníka a dieťaťa. Poradenským rozhovorom pracovník objektívne informuje rodinu o situácii a o možnostiach jej riešenia. Pracovník vyslovuje

uznanie alebo upozorní, kde rodina zlyhala. Výber a používanie metód je prevažne na rozhodnutí sociálneho pracovníka. Podmienkou úspechu sociálno-výchovného pôsobenia na dieťa je vytvorenie dobrého vzťahu medzi dieťaťom a sociálnym pracovníkom. Sociálny pracovník každé dieťa bez rozdielu uznáva pre jeho jedinečnú osobnosť s rešpektovaním jeho práv, názorov a potrieb. Akceptuje ho takého, aký je. Jedná s ním, ako s človekom, ktorý má svoje vnútorné hodnoty. Neodsudzuje ho pre jeho vzhľad, vystupovanie, konanie s cieľom porozumieť a pomôcť mu.

Sociálny pracovník plne rešpektuje rodinu, ako aj právo na vlastné rozhodnutia, starostlivo zachováva dôvernosť odhalených skutočností.

4. Prognóza - Pri prognóze ide o selekciu úkonov, postupov, analýzu a syntézu informácií a dedukciu reálneho predpokladu pomoci danej situácie. Sociálna prognóza nie je subjektívnym odhadom sociálneho pracovníka na predpokladaný vývoj klientovho problému v budúcnosti. Je to výsledok činnosti založenej na predvídaní, analýze situácie. Sociálna prognóza vyjadruje predpokladanú zmenu v rodine a načrtáva jej ďalší vývoj. Sociálny pracovník je preto stále v kontakte s rodinou.

5. Vyhodnotenie - V poslednej etape sociálny pracovník zhodnotí správnosť sociálnej diagnostiky a poskytnutého poradenstva. Zistenie chybných krokov vyžaduje ich korekciu.

Ak nedošlo k sanácii tak Centrum, v ktorom sa dieťa nachádza pripravuje dieťa na náhradnú rodinnú starostlivosť. Dieťaťu sa poskytuje sociálne poradenstvo, informácie o účinkoch náhradnej rodinnej starostlivosti, psychologická starostlivosť a to spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa a samotné sprostredkovanie NRS. Pri príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť sa zohľadňuje názor a želania dieťaťa. Ak ide o prípravu na osvojenie vyžaduje sa súhlas dieťaťa s osvojením. Sociálny pracovník pravidelne (mesačne) vyhodnocuje IPROD – časť sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou.

Medzi ďalšie bežné metódy sociálnej práce patria:

- pozorovanie - pri ktorom ide najmä o skúmanie správania jednotlivcov. Pri pozorovaní dieťaťa ako aj rodiny sa zameriava na celkový dojem, priebeh určitých činností, sociálne, citové, rečové prejavy, výraz tváre, motorické reakcie, náladu atď. Pozorovanie napomáha zisteniu, či sa hovorené slovo zhoduje s postojom dieťaťa, rodiny alebo s daným problémom a či smeruje k jeho vyriešeniu.
- rozhovor - je založený na priamej ústnej komunikácii s cieľom získania informácií o dieťati, rodine, ich problémovej situácii, postojoch, záujmoch a názoroch. Pri rozhovore sa venuje pozornosť verbálnej stránke (reč, slovná zásoba, spôsob vyjadrovania), ako aj neverbálnemu prejavu počas komunikácie. Pri komunikácii sa využíva diagnostický rozhovor s cieľom diagnostikovania jednotlivcov, ktoré je potrebné pre stanovenie sociálnej diagnózy teda zistenie, určenie hlavného problému. Všetky získané informácie sú dôležité pri riešení problémovej situácie, aby bola sanácia dieťaťa späť do pôvodnej rodiny úspešná.
- metóda prípadová, zameriava sa na konkrétny prípad.

Medzi špecifické metódy sociálnej práce patria:

- metóda izolácie - cieľom je izolovať dieťa od nežiaduceho prostredia, ktoré má negatívny vplyv na dieťa.

- metóda ochranná - opiera sa o pozitívny kontakt medzi dieťaťom a dospelým, alebo deťmi navzájom, čo vedie k vytvoreniu priateľstva, založené na dôvere v ochranu a pomoc dospelej osoby.
- metóda rekonštrukčná – je zameraná na rodinu, a jej cieľom je rekonštrukcia vzťahov v rodine, čo má viesť k vzájomnej komunikácii všetkých členov rodiny, vytvoreniu rodinných pravidiel a nadviazania nových kontaktov aj mimo rodiny.
- metóda zážitková – je založená na pozitívnych zážitkoch, prostredníctvom ktorých má dieťa možnosť zažiť niečo nové, čo posilní jeho vôľové konanie. Realizuje sa prostredníctvom záujmových krúžkov, výletov atď.. Cieľom tejto metódy je dosiahnutie postupnej zmeny správania a postoju k sebe samému.
- metóda intervenčná - pri tejto metóde sa zasahuje do života rodiny alebo jednotlivca. Zamiera sa na podporu a posilnenie rodiny alebo jednotlivca s cieľom zvládnutia reality, v ktorej sa jednotlivec ocitol a nachádzania možnosti riešenia problémovej situácie v rodine.
- metóda pozitívnej aktivácie dieťaťa - je zameraná na aktivovanie, povzbudenie dieťaťa k pozitívnej a pre neho obohacujúcej činnosti. Cieľom je prostredníctvom zmysluplnej záujmovej činnosti rozvíjať sociálne cítenie dieťaťa a posilniť jeho pozitívne sebahodnotenie.
- metóda situačná - je založená na konfrontácii klienta s konkrétnou situáciou, ktorá je problémová. Navodenie takej situácie má pomôcť riešiť danú situáciu. Cieľom je pripraviť jednotlivca na riešenie novej konfliktnej situácie a zároveň mu pomáhať odstrániť negatívne následky už prežitej reálnej situácie.
- metóda inscenačná – využíva sa pri jej aplikácii predstieranie nejakej životnej situácie. Cieľom je naučiť dieťa zvládnuť rôzne situácie a osvojiť si určitý typ správania v konkrétnom sociálnom prostredí.
- metóda exemplifikácie - ide o metódu pri ktorej sa využívajú príklady a protiklady, vzory a antivzory, prostredníctvom ktorých sa môžu výrazne meniť a utvárať medziľudské vzťahy, ale aj ovplyvniť správanie, chovanie a postoje dieťaťa, posilniť jeho sebadôveru a odstrániť zaužívané zlozvyky.
- genogram - prehľadná schéma rodinných pút.
- Ekomapa – prehľad sociálnej siete mal. dieťaťa a jeho rodiny.
- sanácia rodiny je základná metóda sociálnej práce s rodinou. Ide o súbor opatrení sociálno-právnej ochrany detí, sociálnych služieb a ďalších opatrení a programov, ktoré sú poskytované alebo uložené prevažne rodičom dieťaťa a dieťaťu, ktorého sociálny, biologický a psychologický vývoj je ohrozený. Cieľom sanácie rodiny je: podpora, náprava a upevňovanie vzťahov medzi rodičmi a dieťaťom, umiestneným mimo rodinu, ďalej umožnenie bezpečného návratu dieťaťa, ktoré bolo umiestnené mimo rodinu späť.
- organizovanie prípadových konferencií.
- inovatívnym prvkom v našej sociálnej práci s biologickými rodinami v rámci sanácie je stretnutie rodinného kruhu. V tomto modeli práce s rodinou je hlavným aktérom samotná rodina.
- kooperatívna sociálna práca s rodinou (zlepšenie kľúčových kompetencií členov rodiny, sociálna interakcia)
- Monitorovanie realizovaných opatrení, programov a služieb pre rodinu, zisťovanie, či sa plánované opatrenia, programy a služby realizujú a ak áno, s akým dopadom a ako efektívne. Zámerom je zvyšovanie kvality poskytnutej pomoci dieťaťu v centre a jeho rodine, ktorá má reflektovať potreby dieťaťa a jeho rodiny.

Subjekty: sociálny pracovník Centra, zamestnanec oddelenia SPODaSK, zamestnanec obce, akreditovaný subjekt, atď.

B/ PSYCHOLOGICKÁ POMOC a STAROSTLIVOSŤ- V rámci psychologickéj starostlivosti používame nasledovné metódy: štruktúrovaný rozhovor, pološtruktúrovaný

rozhovor, voľný rozhovor, rodinná anamnéza, pozorovanie, štúdium anamnestických údajov, štúdium sprievodnej dokumentácie, komplexná psychologická diagnostika, dotazníky, testy, projektívne metódy, kresba, poradenský rozhovor /psychologické poradenstvo/, riadenie predstáv /riadená imaginácia/, relaxačné techniky /ich nácvik/, abreaktívne metódy, hranie rolí, dramaterapia, arteterapia, skupinové aktivity, aktivity štruktúrované pomocou terapeutických kariet, zvládanie záťažových situácií, komunikačný tréning, výcvik soc. zručností /erb/, utváranie kontaktu, kognitívny tréning, preventívne aktivity, verbálne a neverbálne aktivity zamerané na uvedomovanie vlastného tela, uvedomovanie vlastného prežívania, schopnosť rozpoznávania vlastných emócií, ich pomenovania a primeraného ventilovania, zážitkové aktivity, aktivity zamerané na posilňovanie súrodeneckých väzieb, aktivity zamerané na posilňovanie väzieb k biologickej rodine, pomoc a podpora poskytovaná náhradným rodičom /pestúnom, osvojiteľom/, spolupráca s UPSVaR-om, realizovanie vzdelávaní. Výber a použitie konkrétnych metód práce psychológa Centra je výrazne závislé od individuality konkrétneho dieťaťa, mladého dospelého, dospelého.

Subjekt: psychológ Centra, CPP, ŠCPP, VÚDPaP, klinický psychológ, poradenský psychológ, atď.

C/ VÝCHOVA- Metódy, ktoré využívame vo výchove: pedagogická diagnostika, plánovanie, komunikácia, argumentácia, pochvala, odmeňovanie, exemplifikácia, bezpodmienečná láska, osobný vzor, hranie rolí, spoločné rituály, hry, výchova hudbou, výchova športom (ihrisko, telocvičňa - CDR) dramatickým umením, literatúrou, výtvarným umením, rituál objatia, spiritualizácia, stanovenie presných pravidiel, aktívne počúvanie, individuálny rozhovor, individuálny plán rozvoja osobnosti, empatia, kniha života, osobný denník, metóda kompenzácie nevhodných podnetov, metóda posilnenia vlastnej kompetencie, metóda ponuky podnetov vyplývajúcich z individuálnych potrieb, metóda plánovania pozitívnej perspektívy, metóda podpory orientovaná na sebarealizáciu, výchovné a sociálne poradenstvo, preventívne edukačné metódy, konzultačná činnosť, intervencia, metódy posilnenia dôvery, zážitkové učenie, cvičenie, nácvik zručností, atď.

Subjektom, ktorý výchovu dieťaťa ovplyvňuje je vychovávateľ, resp. profesionálny náhradný rodič, ale aj ďalší zamestnanci v Centre, ktorí sú v priamom kontakte s deťmi a ktorí by mali spĺňať tieto osobnostné predpoklady: autencita, pravdivosť, otvorenosť, kongruencia s pozitívnym postojom a vzťahom k človeku, empatia.

Ďalšie subjekty: učitelia MŠ, učitelia ZŠ, učitelia SŠ, vychovávateľa ŠKD, výchovný poradca, špeciálny pedagóg školy, sociálny pedagóg školy, CPP, ŠCPP, VÚDPaP, akreditované subjekty,

D/ ŠPECIÁLNO-PEDAGOGICKÁ STAROSTLIVOSŤ- Metódy: diagnostické: pozorovanie, exploračné metódy (vyšetrovanie kladením otázok), dotazník, rozhovor, diagnostické skúšanie, testy (didaktické testy, logopedické testy, testy motoriky, testy lateralit, testy zamerané na písanú reč, prístrojové metódy, rozbor a hodnotenie výsledkov /písomných prác, výtvarných prác, pracovných prác a iných)

Metódy pri naplňaní korekčného programu: podľa špecifických porúch učenia, správania na základe odporúčaní CPP a ŠCPP, výchovná rehabilitácia /špeciálna edukácia, špeciálna stimulácia, korekcia, reedukácia, kompenzácia/, pozorovanie a demonštrácia ako metódy priameho zmyslového poznávania vecí a javov u detí s postihnutím, narušením a ohrozením /ďalej len „PNO“/, metódy opakovania a precvičovania učiva u detí PNO, metódy preverovania, kontroly a hodnotenia učiva u detí PNO.

Medzi ďalšie metódy patria: objasňovanie, vysvetľovanie, argumentovanie, odmeňovanie, exemplifikácia, špeciálna výchova hudbou, literatúrou, výtvarným umením, hrou, pohybom a tancom, atď.

Subjektom, ktorý vykonáva špeciálno-pedagogickú starostlivosť je: vychovávateľ, resp. profesionálny náhradný rodič a iný zamestnanec priameho kontaktu s deťmi so špeciálno-pedagogickou spôsobilosťou v spolupráci s CPP, ŠCPP a VÚDPaP, s príslušnou školou a MŠ.

E/ POMOC NA ZVLÁDNUTIE KRÍZY - Krízová intervencia zahŕňa prácu s jednotlivými členmi rodiny, uplatňuje sa pôsobením na klientovu osobnosť (dieťaťa a osôb z jeho okolia), u ktorého sa objavujú možné obavy zo vzniknutej situácie. Intervencia rieši vzniknuté problémy v rodine prostredníctvom rôznej podpory (materiálnej, sociálnej, psychickej). Formy krízovej intervencie:

- ambulatný rozhovor s detským klientom spojený s pozorovaním,
- rozhovor s rodinou, príbuznými alebo blízkymi osobami,
- osobný kontakt, návšteva rodiny,
- metóda zmierovacia, sprostredkovacia.

Subjektom, ktorý vykonáva pomoc na zvládnutie krízy je sociálny pracovník Centra, psychológ Centra, lekár, zamestnanec priameho kontaktu s deťmi.

F/ POMOC PRI PRÍPRAVE NA VYUČOVANIE- Metódami, ktoré je možno použiť na pomoc pri príprave na školské vyučovanie sú:

- spolupráca so školou (konzultácia, poradenstvo),
- vstupná a priebežná pedagogická diagnostika,
- opakovanie učiva (cvičenia na podporu pamäti, prehlbovanie poznatkov),
- upevňovanie vedomostí a zručností,
- písanie diktátov, pravopisné cvičenia,
- matematické a logické cvičenia,
- spoločné čítanie slovníkov, encyklopédií, krásnej literatúry,
- sledovanie náučných programov na videu a DVD,
- rozhovory, brainstorming, kooperatívne učenie, problémové učenie, pojmové mapy,
- vedomostné súťažné hry v samostatne usporiadanej skupine a PNR,
- kooperatívne hry na posilňovanie sebadôvery,
- počítačové hry – internet,
- **sledovanie denných správ v TV, resp. na internete**
- individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa.

Subjektom, ktorý vykonáva túto pomoc je sám vychovávateľ, resp. profesionálny náhradný rodič v spolupráci so školou, pričom dbá na pokyny CPP, ŠCPP a VÚDPaP v prípade, že pre dieťa je vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací plán podľa školského zákona **s návrhom na vhodné podporné opatrenia**. Ďalej psychológ a ostatní zamestnanci Centra, ktorí sú v priamom kontakte s deťmi.

G/ REKREAČNÁ ČINNOSŤ – Metódy: sem patria: výlety doma i v zahraničí, exkurzie, mládežnícke tábory, škola v prírode, rekreačno-rehabilitačné pobyty na odporúčania odborného lekára, lyžiarsky kurz, návšteva kúpaliska, návšteva historických a prírodných pamiatok, rekreačno-výchovné tábory organizované z CDR, kultúrne a športové programy aj v rámci škôl, zážitkové učenie, metóda dramaturgie, metódy zaujatia, metódy reflexie, metóda dobrodružnej fikcie, metóda animácie. Techniky: mapy, plány, slovníky, vybavenie cestovných dokladov, dopravný prostriedok, hračky, atď.

Subjektom, ktorý túto činnosť s deťmi vykonáva je v prvom rade vychovávateľ, resp. profesionálny náhradný rodič a ostatní zamestnanci Centra v priamom kontakte s deťmi, pedagóg v škole, akreditované subjekty, občianske združenie, atď.

H/ ODBORNÁ DIAGNOSTIKA - Metódy, postupy a techniky používané pri odbornej diagnostike v sociálnej oblasti: pozorovanie, štrukturovaný a neštrukturovaný rozhovor,

návšteva rodiny, prípadová konferencia, získavanie informácií na základe spisov od iných odborníkov /multidisciplinárna spolupráca/.

Subjektom, ktorý vykonáva diagnostiku je sociálny pracovník, psychológ (v spolupráci s ostatnými zainteresovanými pracovníkmi, zamestnanci priameho kontaktu s deťmi, pediater, odborní lekári, príslušný zamestnanec oddelenia SPODaSK, atď.).

Centrum do odborných metód práce s dieťaťom a jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami zapája spolupracujúce subjekty podľa potreby a podľa toho, o akú odbornú metódu ide. Najmä: osobnou návštevou, osobnou účasťou na odborných metódach, rozhovorom, telefonicky, elektronickou poštou, korešpondenciou.

m) opis plánovania a poskytovania odbornej pomoci, ak centrum poskytuje starostlivosť tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu podľa § 46 ods. 8 zákona,

netýka sa nás

n) opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách,

Plán výchovnej činnosti celého Centra sa vypracúva za jeden kalendárny rok „Výchovný plán“, ďalej jednotlivé konkrétne aktivity, činnosti a programy sa priebežne mesačne v ňom upresňujú a s deťmi prejednávajú a vyhodnocujú. Plánované aktivity, činnosti a programy majú jasne definované výchovné a sociálne ciele a zároveň pozitívne ovplyvňujú komplexný vývin detí. Jednotlivé aktivity sú rozplánované v rámci skupiny na každý mesiac osobitne, pričom každý z vychovávateľov má pre deti pripraviť minimálne jednu výchovnú aktivitu v mesiaci.

Plán výchovnej činnosti v samostatne usporiadanej skupine reflektuje záujmy detí a vychádza z vekového a intelektového zloženia detí. Výchovné aktivity, činnosti a rôzne programy sa vyhodnocujú priebežne a to mesačne v rámci, deti vždy majú možnosť o spätnú väzbu.

Ide o najmä nasledovné výchovné aktivity:

- rôzne kultúrne a športové programy na ktoré centrum dostane pozvánku, pričom v týchto prípadoch flexibilne reagujeme na ponuky, ale aj na potreby detí.
- vlastné športové aktivity, na tento účel je k dispozícii aj jedna telocvičňa, športové náradie, športové potreby, jedno futbalové ihrisko a ihrisko pre menšie deti (hojdačky, preliezka), návšteva plavárne, organizovanie olympiád, dňa detí atď.
- úprava okolia CDR za účelom jeho ďalšieho využívania deťmi
- aktivity na tému zdravý životný štýl – výchova k zdravej životospráve
- aktivity spojené s hudbou, s výtvarným umením, s literatúrou, s dramatickým umením
- aktivity zamerané na prevenciu sociálno-patologických javov
- prechádzky, pobyt na čerstvom vzduchu, tábory počas prázdnin
- rôzne oslavy, rituály
- aktivity za účelom vyhľadávania talentov v Centre a mimo Centra
- aktivity v rámci spirituálnej výchovy
- výlety v SR a v zahraničí v rámci skupiny, letné tábory
- návšteva kín, divadla, muzeí, výstav
- aktivity na rozvoj finančnej gramotnosti
- aktivity spojené s mediálnou výchovou
- aktivity zamerané na získanie informácií zo sveta a všeobecného rozhľadu
- aktivity na získavanie rôznych zručností a schopností

Predmetné skupinové aktivity sú zachytené následne aj vo výchovnom pláne každého dieťaťa, vyhodnocujú sa mesačne vychovávateľom v skupine hlavne v zmysle toho, ako predmetné výchovné aktivity konkrétne dieťa vnímalo a prežívalo.

Výchovné pôsobenie v zmysle plánu výchovnej činnosti v samostatne usporiadanej skupine podporuje u dieťaťa kognitívny, fyzický, emocionálny, sociálny, duchovný, morálny a psychosexuálny vývin.

Tieto činnosti organizujú vychovávatelia v spolupráci s odborným tímom Centra a inými akreditovanými subjektmi.

o) opis obsahu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti podľa § 16 vrátane

netýka sa nás, prípravu nevykonávame

p) uvedenie rozsahu hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia, ak centrum vykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou,

netýka sa nás, nevykonávame ambulantnú a ani terénnu formu

q) opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou,

V zmysle § 45 ods. 9 zákona Centrum podľa účelu a formy vykonávaných opatrení vypracováva a vedie nasledovné plány:

a) V zmysle § 49 ods. 6 zákona Centrum vyhotovuje v spolupráci s orgánom SPODaSK a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné, aj s dieťaťom individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa a podľa § 30 ods. 1 písm. b/ vyhlášky, ktorý je súborom čiastkových plánov vykonávania odborných činností v Centre a to:

- **plán sociálnej práce** - plán sociálnej práce v Centre podľa § 30 ods. 8 obsahuje:
 - mieru ohrozenia dieťaťa, ktorý určuje orgán UPSVaR
 - zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny
 - spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu sociálnej práce
 - ciele sociálnej práce v Centre
 - konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov, ktoré sú stanovené pre Centrum, pre orgán SPODaSK, pre obec a pre ďalšie osoby, vrátane všetkých členov biologickej a širšej rodiny, pre iné blízke osoby
 - kritérium hodnotenia plnenia úlohy a jeho termín
 - výsledok prehodnotenia plnenia úloh
 - výsledok prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa a ďalšie rozhodujúce skutočnosti
 - plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého počnúc 15. rokom veku
- **plán výchovnej práce s dieťaťom** – plán výchovnej práce s dieťaťom v Centre má nasledovné okruhy:
 - Schopnosti - kognitívny vývin – kognitivizácia
 - Citová výchova - emocionálny vývin – emocionalizácia
 - Motivácia
 - Socializácia - sociálny vývin
 - Komunikácia – komunikačné schopnosti
 - Iné schopnosti a zručnosti
 - Fyzický vývin a aktuálny zdravotný stav
 - Sebaobsluha, hygienické návyky, vzhľad
 - Liečebno-pedagogické a sociálno-pedagogické pôsobenie a iné potreby
 - Modifikácia ďalších cieľov

- **hlavné úlohy psychologickej činnosti psychológa Centra** – tieto úlohy nadväzujú na cieľ IPROD- u.

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa v Centre obsahuje cieľ odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami, ktorý určí orgán SPODaSK a Centrum spoločne, ďalej kontaktné údaje zamestnanca, ktorý koordinuje plnenie úloh IPROD-u v Centre a kontaktné údaje zamestnanca, ktorý vedie a koordinuje plnenie plánu za SPODaSK.

V zmysle § 55 ods. 2 zákona Centrum vyhotovuje plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého. Tento plán je súčasťou plánu sociálnej práce a je spracovaný najmenej 3 roky pred dovŕšením plnoletosti, ktorého súčasťou je aj predpokladaný spôsob zabezpečenia si ďalšieho bývania.

- **Plán komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti, ak si to zdravotný stav dieťaťa vyžaduje**
- **Plán dočasného zabezpečovania starostlivosti podľa §-u 52b ods. 1 zákona.**

Jednotlivé čiastkové plány IPROD-u maloletého dieťaťa v Centre sa tvoria a vyhodnocujú nasledovne:

Názov čiastkového plánu	Tvorba plánu	Vyhodnocovanie plánu
Plán sociálnej práce	<p>Najprv sociálny pracovník Centra zhodnotí v spolupráci so SPODaSK do 2 týždňov od umiestnenia dieťaťa do Centra situáciu dieťaťa a rodiny, posúdi možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa. Ďalej sociálny pracovník Centra následne vypracováva plán sociálnej práce do mesiaca od umiestnenia dieťaťa do Centra. Tento plán sociálnej práce aktualizuje podľa stanoveného cieľa sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou.</p> <p>K plánu sociálnej práce sociálny pracovník Centra vypracováva na pol roka úlohy a ciele plánu sociálnej práce, ktoré sú vypracované individuálne pre každé dieťa a jeho rodinu. Plán sociálnej práce vychádza z cieľov a úloh dohodnutých na prípadovej konferencii, ktorá sa uskutočňuje do dvoch týždňov od prijatia dieťaťa do Centra. Súčasťou tvoria termíny a osoby, ktoré zodpovedajú za priebežné vyhodnotenie plánu: Centrum, orgán SPODaSK, obec, akreditovaný subjekt, maloleté dieťa, biologická a širšia rodina. Pri tvorbe plánu</p>	<p>Sociálny pracovník Centra hodnotí cieľ sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou v spolupráci s orgánom SPODaSK každé 3 mesiace. Vyhodnocovanie cieľa plánu sociálnej práce s dieťaťom a s jeho rodinou centrum ústne /telefonicky, pri osobnej návšteve v Centre/ prerokuje aj s rodičom, resp. so zákonným zástupcom mal. dieťaťa.</p>

	<p>sociálnej práce sa zohľadňuje aj názor a návrh rodiča, resp. zákonného zástupcu mal. dieťaťa a jeho vyjadrenie sa k cieľu a k úlohám plánu sociálnej práce. Jeho názor a vyjadrenie sa zapracuje do plánu sociálnej práce s mal. dieťaťom a jeho rodinou.</p>	
<p>Plán výchovnej práce s dieťaťom</p>	<p>Vstupná pedagogická diagnostika (škola, vychovávateľ, resp. PNR, dieťa)</p> <p>Tvorba pedagogickej anamnézy.</p> <p>Tvorba konkrétneho plánu výchovnej práce s dieťaťom na 1 polrok, pričom pri jeho tvorbe zohľadňuje centrum aj názor rodiča, resp. zákonného zástupcu mal. dieťaťa najmä v nasledovných oblastiach: výber školy, zdravotná starostlivosť, výchovné problémy, správanie, výlety, rekreácie, pobyty, zabezpečenie odborných činností v inom zariadení, atď. Jeho názor a vyjadrenie sa zapracuje do plánu výchovnej práce s mal. dieťaťom a jeho rodinou.</p>	<p>Priebežne sleduje vývin a potreby dieťaťa.</p> <p>Plán výchovnej práce s dieťaťom vychovávateľ, resp. PNR vyhodnocuje mesačne. Vyhodnocovanie plánu výchovnej práce s mal. dieťaťom centrum ústne /telefonicky, pri osobnej návšteve v Centre / prerokuje aj s rodičom, resp. so zákonným zástupcom mal. dieťaťa.</p>
<p>Hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa Centra</p>	<p>Psychológ je povinný každý rok vypracovať plán psychologickéj starostlivosti o klienta, a to na základe odbornej psychodiagnostiky klienta alebo na základe úloh vyplývajúcich z prípadových konferencií, z porád zariadenia a pod.</p> <p>Plán psychologickéj starostlivosti sa vypracováva najdlhšie na polročné obdobie, zvyčajne od 1. januára daného roka do 30. júna a potom od 1.7. do 31.12. daného roka a tento plán je súčasťou IPROD-u.</p> <p>Súčasťou plánu psychologickéj starostlivosti je (viď príloha č. 3):</p> <ul style="list-style-type: none"> • meno a priezvisko klienta • dátum narodenia klienta • vývinové obdobie klienta • aktuálny názor na rodinu • plán psychologickéj činnosti (aké psychologické činnosti bude za dané obdobie s klientom psychológ realizovať, prípadne aké psychologické činnosti odporúča 	<p>Vo vyhodnotení plánu psychologickéj starostlivosti sa psychológ polročne zameriava na vyhodnotenie svojich psychologických činností a aktivít, nevyhodnocuje klienta.</p> <p>V správe zhrnie, ktoré psychologické aktivity vykonával v danom období s klientom, prípadne v prospech klienta. Dôraz kladie na ciele psychologickéj činnosti, ktoré si stanovil v pláne psychologickéj starostlivosti o klienta.</p> <p>Štruktúra správy „Vyhodnotenia plánu psychologickéj starostlivosti o klienta“:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úvod – v začiatku správy psychológ stručne vypíše z plánu psychologickéj

	<p>pre daného klienta, v akej intenzite a s akým cieľom)</p> <ul style="list-style-type: none"> • odporúčania pre všestranný a harmonický vývin klienta <p>Plán psychologickkej činnosti s klientom zahŕňa nasledujúce aktivity:</p> <p>I. Individuálna práca s klientom:</p> <p>A. skríning psychického a emočného stavu klienta – u dieťaťa do 1. roka každé 3 mesiace, u dieťaťa od 1-3. rokov vždy polročne, od 3-6 ročne.</p> <p>B. psychologické poradenstvo (vrátane profesijného poradenstva, individuálna prevencia)</p> <p>II. Skupinové aktivity raz za 3 mesiace vrátane preventívnych aktivít podľa potreby</p> <p>III. Iné:</p> <p>psychologické aktivity s ďalšími osobami. Cieľom týchto aktivít je nepriame zlepšenie klientovej situácie (napr. poradenstvo alebo odborná konzultácia vychovávateľom – profesionálnemu rodičovi, poradenstvo biologickému rodičovi, príbuznému klienta). Patrí sem aj rodinné a párové poradenstvo.</p> <p>Na základe potrieb klientov určí psychológ intenzitu individuálnych, prípadne skupinových sedení s klientom. Psychológ realizuje psychologické postupy buď sám, prípadne ich zabezpečí prostredníctvom externého odborníka (napr. ak odporučí potrebu psychoterapeutických sedení a nie je absolventom psychoterapeutického výcviku).</p>	<p>starostlivosti o klienta, aké psychologické činnosti a aktivity naplánoval pre klienta v uvedenom období.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhodnotenie individuálnej práce s klientom – aké ciele si psychológ stanovil, prípadne aké nové ciele sa vyvinuli z individuálnych sedení, (napr. vzťah k matke, k otcovi, k súrodencom, vzťah k vychovávateľom, k učiteľom, k deťom v CDR, k spolužiakom, práca s hnevom, so strachom klienta, otázka budúcnosti, odchod z CDR, aktuálne životné situácie klienta a i.), ako prebiehala individuálna práca s klientom, účasť a spolupráca klienta. • Vyhodnotenie skupinových aktivít – či bol klient zaradený do niektorej skupinovej aktivity, do akej, čo bolo cieľom danej aktivity u konkrétneho klienta, čo sme tým u daného klienta sledovali. Ako klient pracoval v skupinách, jeho účasť, záujem, koľkokrát sa klient zúčastnil v skupine. Aký je výsledok, dopad danej aktivity na klienta, čo psychológ odpozoroval, či sa podarilo dosiahnuť daný cieľ a aké sú odporúčania pre klienta na ďalšie obdobia. • Vyhodnotenie ostatných /iných psychologických činností – psychológ stručne opíše všetky ostatné aktivity, ktoré
--	---	---

		<p>vykonával v uvedenom období v prospech klienta, spomenie ciele, a/alebo závery z daných aktivít. Sem patria odborné konzultácie s multidisciplinárnym tímom CDR, externými spolupracovníkmi, konzultácie či poradenstvo pre biologických príbuzných, širšiu rodinu klienta, osobám blízkym dieťaťu, rodinné alebo párové poradenstvo, terapia, účasť psychológa na prípadových konferenciách a stretnutiach rodinného kruhu, výchovných opatreniach a pod.).</p> <ul style="list-style-type: none">• Záver – v závere psychológ zhodnotí, či odporúča pokračovať v stanovených psychologických činnostiach s klientom v nasledujúcom období, alebo navrhuje zmenu pre klienta – vyňatie klienta z niektorej aktivity, resp. zaradenie klienta do inej aktivity. Uvedené zmeny zdôvodní. Pri nových psychologických aktivitách si stanoví cieľ, ktorý chce u klienta dosiahnuť. <p>Plán psychologickej starostlivosti vyhodnocuje psychológ 2 x do roka, a to vždy najneskôr k 31. januáru a najneskôr k 31. júlu príslušného roka. Vyhodnotenie plánu psychologickej starostlivosti je súčasťou IPROD-u.</p>
--	--	---

Plán komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti	Podľa odporúčania odborných lekárov a podľa miery postihnutia podľa potreby resp. raz za pol roka.	Plán vyhodnotíme individuálne mesačne podľa potreby dieťaťa s prihliadnutím na jeho zdravotný stav.
Plán dočasného zabezpečovania starostlivosti počas čerpania prestávky na obnovu kondície PNR	Podľa potreby PNR.	Vyhodnotíme vždy po skončení tejto prestávky.

r) podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery,

Záujmové činnosti v Centre – Vo voľnom čase deti majú možnosť na zmysluplné využívanie voľného času, majú možnosť zapájať sa do rôznych činností a aktivít. V Centre sú k dispozícii: knižnica (detská literatúra, krásna literatúra, lexikóny, slovníky, časopisy, odborná literatúra, spirituálna literatúra), spoločenské hry, detské hračky, televízor, DVD, počítač s prístupom na internet, Playstation, kolieskové korčule, kolobežky, atď.) Centrum podporuje tie deti, ktoré navštevujú Základnú umeleckú školu v Jelke a v Senci (odbor spev, tanec, hra na hudobné nástroje, ľudové tance). V rámci výchovných aktivít v samostatne usporiadanej skupine deti si taktiež môžu venovať svojej záujmovej činnosti: práca s výtvarným materiálom, s papierom a inými materiálmi, kde môžu využívať svoju kreativitu, ďalej ručné práce, zberateľstvo, počúvanie hudby, aktívna individuálna relaxácia.

Športová činnosť – v areáli Centra sa nachádza jedna telocvičňa a futbalové ihrisko na športové činnosti, pred budovou hlavnej budovy Centra sa nachádza jedno ihrisko pre deti (5 hojdačiek), v areáli rodinného domu, patriacemu Centru pre jednu profesionálnu náhradnú rodinu, sa nachádza hojdačka s preliezkou a pieskoviskom. S deťmi v priebehu roka realizujeme priebežne návštevu plavárne najmä v okolí Centra (Galanta, Dunajská Streda, Senec, Dolné Saliby), prípadne počas výletov organizovaných Centrom. Centrum každoročne organizuje športové dni (Deň detí, letná olympiáda), podporuje účasť deti na rôznych športových podujatiach, organizovaných inými subjektmi, ktoré spolupracujú s Centrom (rôzne občianske združenia, Fórum riaditeľov a zamestnancov Centra, a iné), deti môžu navštevovať miestne športové kluby.

Kultúrna činnosť – Centrum organizuje každoročne kultúrny večer, tzv. TopStar (prezentovanie a vyhľadávanie talentov rôznych kategóriách u detí a mladých dospelých v Centre). V Centre je zabezpečená návšteva kina najmenej dva krát do roka, návšteva divadla najmenej jeden krát do roka, prípadne návšteva múzeí a výstav. Centrum podporuje veľkonočné a vianočné tradície, oslavy sviatkov počas roka, oslavy narodenín, navštevuje školské kultúrne aktivity a kultúrne programy, v rámci ktorých vystupujú deti z Centra. Deti a dospelé fyzické osoby z Centra, pre ktoré sa opatrenia v Centre vykonávajú, sa môžu zúčastniť na rôznych koncertoch (napr. Benefičný vianočný koncert Úsmev ako dar, Najmilší koncert roka, v rámci ktorého sa deti každoročne zúčastňujú), festivaloch, atď.

Rekreačná činnosť – Centrum každoročne organizuje rôzne krátke jednodňové výlety na území Slovenska a p.p. aj v zahraničí (Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Rakúsko). Okrem toho Centrum organizuje a zabezpečuje v trojročných intervaloch pre všetky deti a zamestnancov Centra spoločné výchovno-rekreačné pobyty. Centrum ďalej každoročne organizuje týždňový výchovno-rekreačný tábor pre deti zo samostatne usporiadanej skupiny a deti z PNR na území SR alebo v zahraničí napr. Chorvátsko. Centrum podporuje aj individuálne

rekreácie pre profesionálne náhradné rodiny spolu s deťmi, pre ktoré Centrum vykonáva opatrenia. Ďalej Centrum umožňuje deťom a fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, pobyty v rekreačných táboroch počas všetkých prázdnin, ktoré zabezpečujú iné subjekty (najmä o.z. Detská misia, o.z. SPDDD Úsmev ako dar, rôzne cestovné kancelárie).

Prejavovanie náboženského vyznania a viery – Výchova detí so psychosociálnym narušením sa realizuje vždy v unikátnych podmienkach: v inom čase, na inom edukačnom mieste, s iným vychovávateľom a iným vychovávaným. Súčasťou výchovy, resp. prevýchovy môže byť aj spirituálne sprevádzanie a spirituálne poradenstvo ako intencionálna pneumatická agogika, teda poimenika, katechetika a homiletika v praxi, jeho cieľom je maximálne ovplyvniť a rozvíjať duchovný rozmer osobnosti. Sprevádzanie a poradenstvo, ako pomáhajúce činnosti, sú vždy prepojené a navzájom sa prelínajú. Spirituálne sprevádzanie je intencionálna pomoc, pri ktorej kresťanský vychovávateľ, resp. PNR vedie jednotlivca prostredníctvom povzbudenia, poučenia alebo rady. Spirituálne sprevádzanie a poradenstvo chápeme ako asistenciu pri spirituálnom, resp. duchovnom raste jednotlivca. Tieto činnosti sú založené na dôvere a vytvárajú priestor pre pocit prijatia, ktorý napomáha pri otváraní srdca jednotlivcovi, ktorý je duchovne sprevádzaný. Hlavnou úlohou spirituálneho sprevádzania a poradenstva je hľadanie odpovedí na otázky o živote a jeho zmysle, pri vytváraní vlastného rebríčka hodnôt a postojov, pri sebaopoznávaní a v neposlednom rade pomoc v duchovných zápasoch a pochybnostiach v kľúčových životných otázkach, ktoré sprevádzajú každé dozrievanie, pritom všetko dobrovoľne a nenútené. Spirituálne poradenstvo je poradenstvom v najširšom slova zmysle, to znamená, že jeho úlohou nie je riešiť daný životný problém skrze cirkevnú, resp. náboženskú tradíciu a jej dogmatické princípy. Túto úlohu totiž zastáva pastoračné poradenstvo. Aj keď samozrejme spirituálne poradenstvo vo svojej podstate nesie charakter duchovna, ktoré je taktiež predmetom riešenia v pastoračnom poradenstve, si vyžaduje citlivé nazeranie na túto hranicu medzi svetom vnútorným (vychádzajúcim z človeka) a svetom opisujúcim transcendentno na základe nejakej náboženskej tradície. Spirituálnym sprevádzaním a poradenstvom v edukačnom prostredí sú všetky činnosti, pri ktorých dieťa a mladý dospelý získava vedomosti o kresťanských normách a hodnotách; je pri nich usmerňované jeho správanie tak, aby konal v súlade s uvedenými normami a hodnotami; podporuje sa utváranie individuálneho spirituálneho presvedčenia. Cieľom spirituálneho sprevádzania a poradenstva je dosiahnuť duchovno-mravnú identitu osobnosti s autonómnym systémom, v najhlbšom zmysle slova ľudským, sformovať pevný charakter, hlboké mravné city, kresťanské názory, postoje a presvedčenie.

Možnosti prejavovanie náboženského vyznania a viery v Centre:

- slobodná voľba predmetu etická výchova a náboženská výchova v školách /základných a stredných/
- dobrovoľná návšteva bohoslužieb v troch cirkvách v Jelke (Rímskokatolícka cirkev, Reformovaná cirkev, Evanjelická cirkev) aj za asistencie zamestnanca Centra v prípade menších detí, väčšie aj sami
- Centrum ponúka možnosť spoločného stíšenia pre deti a dospelých v pravidelných intervaloch (2-3 týždne), pričom tieto stretnutia vychádzajú z filozofie založenia Centra a z aktuálnych potrieb detí.
- podpora táborov s kresťanskou tematikou
- individuálne spirituálne sprevádzanie v Centre
- náboženské úkony /birmovka, konfirmácia, sväté prijímanie/ len so súhlasom zákonného zástupcu a mal. dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré Centrum vykonáva opatrenia
- deti majú prístup alebo k dispozícii literatúru ako aj filmy s touto tematikou (dobrovoľná forma).

s) opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre,

Základnú zdravotnú starostlivosť pre deti a plnoleté fyzické osoby v Centre zabezpečuje pediater v Jelke, a na miestach výkonu opatrení resp. na mieste zdržiavania sa PNR.

Špecializované zdravotnícke úkony vykonávajú nasledovní odborníci:

Pedopsychiater – Dunajská Streda, Bratislava

Pediatrický neurológ – Dunajská Streda, Trnava, Bratislava

Oftalmológ – Galanta, Trnava, Sereď

Otorinolaryngológ – Galanta, Bratislava, Trnava

Traumatológ – Galanta, Trnava, Bratislava

Dermatovenerológ – Galanta, Senec, Dunajská Streda, Bratislava

Pediatrický gastroenterológ – Trnava

Gynekológ – Jelka, Galanta, Bratislava

Stomatológ – Veľké Úľany, Jelka, Trnava, Bratislava

Immunoalergológ – Galanta

Infektológ – Trnava, Veľký Biel

Ortopéd – Galanta, Trnava, Dunajská Streda, Bratislava

Klinický logopéd – Galanta, Trnava, Dunajská Streda

Čeľusný ortopéd – Senec, Galanta, Bratislava, Dunajská Streda

Centrum vyhľadá prípadne iných odborníkov podľa potreby a podľa aktuálneho zdravotného stavu mal. dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby. CDR zabezpečí novú ambulanciu, v prípade jej zrušenia.

Ďalej Centrum využíva zdravotnícke služby nasledovných zdravotníckych zariadení: Nemocnica s poliklinikou v Galante, Svet zdravia v Galante, Národný ústav detských chorôb – Kramáre, Nemocnica s poliklinikou v Dunajskej Strede, Fakultná nemocnica v Trnave resp. zdravotnícke zariadenia v mieste zdržiavania sa mal. dieťaťa alebo dospelaj fyzickej osoby. V prípade potreby zároveň Centrum v týchto zariadeniach využíva aj lekársku službu prvej pomoci – urgentné vyšetrenie. Centrum využíva aj služby špecializovaných zdravotníckych zariadení (napr. psychiatrická liečebňa pre deti a dospelých, rehabilitačné centrá, kúpele, zariadenia na liečbu látkových a nelátkových závislostí atď.). V nevyhnutných prípadoch využije centrum aj záchranú službu resp. urgentné vyšetrenie zuba.

Maloletých do týchto zariadení sprevádzajú vychovávatelia, odborní zamestnanci Centra alebo PNR.

V zmysle Zákona č. 576/2004 Z.z. §6 ods.1 písm. b v súvislosti s rozhodovaním o zdravotných úkonoch detí v zariadeniach nie je potrebné, aby rodič alebo iný zákonný zástupca súhlasil – ak je dieťaťu nariadené pobytové opatrenie súdu v danom zariadení, zariadenie je oprávnené o tejto veci rozhodnúť v plnom rozsahu. Informovaný súhlas podpisuje len štatutárny orgán Centra. Okrem toho sa zamestnanci Centra preukazujú plnomocenstvom z Centra, príp. služobným preukazom v zmysle IN Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny. Zákonní zástupcovia dávajú súhlas k očkovaniu, ktoré nie je povinné a k plánovaným operáciám.

Deti a dospelé fyzické osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, užívajú lieky (dlhodobá medikamentácia, tzn. farmakologická terapia) výlučne podľa odporúčania odborných lekárov, prípadne pediatra. Príslušné odborné vyšetrenia pre deti a plnoleté fyzické osoby Centrum vykonáva podľa predchádzajúcom odporúčaní pediatra, alebo iného odborného lekára. S týmito vyšetreniami a s akýmikoľvek lekáorskými zákrokmi, vyšetřovacími metódami a terapiami, je priebežne rodič dieťaťa oboznámený.

Pri deťoch vo veku od 0 do 3 rokov a podľa potreby aj u väčších deti počas hospitalizácie je prítomný aj zamestnanec Centra.

Deti a dospelé fyzické osoby krátkodobú medikamentáciu užívajú výlučne len na odporúčanie pediatra alebo iného odborníka.

Voľno dostupné lieky deti a plnoleté fyzické osoby užívajú výlučne len pri konzultácii s farmaceutickým pracovníkom, po prípade s pediatrom. V prípade náhleho bežného ochorenia (horúčka, prechladnutie, bolesti zuba, akútne krvácanie z nosa, nafúknutie, hnačka, vracanie, uštipnutie, úpal, nádcha, atď.) zamestnanec Centra poskytuje adekvátnu a primeranú starostlivosť vo forme podanie voľno predajného lieku najmä: Paralen, Nurofen, Ibalgin, Fenistil, Strepsils, Espumisan, Endiarex, BioGaia, Kinedryl, sirupy proti kašľu, spreje do nosa, Gelaspon, vitamíny, atď., pričom tieto sa podávajú na nevyhnutný čas na zmiernenie symptómov a v prípade nezlepšenia zdravotného stavu cca od 3-5 dní podľa vážnosti Centrum vyhladá odbornú lekársku pomoc. Všetky lieky, zdravotne materiály, vitamíny sú v každej organizačnej jednotke Centra uzamknuté v skrini, tzn. deti nemajú k nim prístup. Zdravotný stav dieťaťa je zaznamenaný vo vychovávateľskom denníku, aj na zdravotnom hárku v prípade krátkodobej medikamentácie a vo výchovnom pláne.

Ostatné zdravotnícke potreby a pomôcky napr. vložky do topánok, ortopedické pomôcky, dioptrické okuliare, zdravotnícka obuv, barle, zubný strojček, načúvací prístroj, atď. deti používajú len na odporúčanie odborného lekára.

V prípade nepriaznivého zdravotného stavu mal. dieťaťa Centrum podá žiadosť o posúdenie zdravotného stavu posudkovým lekárom a v prípade nutnosti, ak Centrum nemá možnosť sa o mal. dieťa dostatočne a odborne postarať, Centrum požiada aj o zmenu zariadenia v spolupráci s orgánom SPODaSK.

Každá organizačná jednotka Centra disponuje funkčnou a vždy aktualizovanou skrinkou prvej pomoci (najmä obvazy, náplasti, dezinfekčný roztok, nožnice, pinzeta, šatka trojcípa, gumové rukavice, resuscitačná rúška, zatvárací špendlík).

t) opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 27 roku veku (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre,

Materská škola - Óvoda v Jelke (s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským)

Materská škola – Križovany n/Dudváhom (s vyučovacím jazykom slovenským)

Základná škola v Jelke (s vyučovacím jazykom slovenským)

Základná škola – Križovany n/Dudváhom (s vyučovacím jazykom slovenským)

Základná škola Lipóta Gregorovitsa v Jelke (s vyučovacím jazykom maďarským)

Špeciálna základná škola v Sládkovičove

Odborné učilište – Bratislava, ul. Švabinského a Dúbravská cesta (s vyučovacím jazykom slovenským)

Súkromná stredná odborná škola obchodu a služieb s VJM, Mostová (s vyučovacím jazykom maďarským)

Stredná odborná škola technická, Galanta (s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským)

Súkromná stredná odborná škola obchodu a služieb Galanta (s vyučovacím jazykom slovenským)

Ďalšie stredné školy ako aj Základné školy a MŠ v okolí: Bratislava, Dunajská Streda, Senec, Galanta, Trnava, Malinovo, Bernolákovo (s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským), Sládkovičovo.

Vysoké školy v okolí (Bratislava, Trnava, Sládkovičovo, Nitra, Komárno).

Povinnú školskú dochádzku dokážeme zabezpečiť na základných školách a špeciálnej základnej škole v Sládkovičove aj v maďarskom a aj v slovenskom jazyku.

Centrum pre dieťa a plnoletú fyzickú osobu poskytuje podľa možnosti vzdelávať sa aj v škole s internátom v prípade, ak sa toto štúdium nedá inak realizovať.

Centrum podporuje štúdium aj na VŠ podľa individuálneho zamerania aj s možnosťou internátu v prípade primeranej motivácie.

Centrum poskytuje mladým dospelým aj možnosť absolvovania rekvalifikačných kurzov (napr. vysokozdvížný vozík, zvaračský kurz, kurz účtovníctva barmanský kurz, a iný kurz a iné), ktoré umožňujú lepšie uplatnenie na trhu práce v danom povolání.

Pre mladých dospelých je Centrum schopné zabezpečiť aj absolvovanie vodičského kurzu a získanie oprávnenia na vedenie motorových vozidiel, ak splňa predpoklady na jeho získanie.

Centrum motivuje dieťa a plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré vykonáva opatrenie, aby začaté štúdium aj ukončilo.

u) opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre vrátane

• Opis práv maloletého dieťaťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre:

Podľa Dohovoru o právach detí, podľa Zákona NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine, a Zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov majú mal. deti najmä nasledovné práva:

- zabezpečenie týchto práv každému dieťaťu, bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pokožky, pohlavia, jazyka, náboženstva, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti,
- právo na život a rozvoj, vrátane výchovy v jeho záujme,
- právo na meno a štátnu príslušnosť,
- právo poznať podľa možností vlastných rodičov a právo na ich starostlivosť,
- právo na zachovanie identity (najmä meno, štátnu príslušnosť a rodinné vzťahy),
- právo žiť s rodičmi (pokiaľ sa nejedná o prípady, kedy by to bolo nezlučiteľné so záujmom dieťaťa),
- právo udržiavať kontakt s oboma rodičmi, ak je odlúčené od jedného z nich alebo od oboch, /osobné návštevy, krátkodobé pobyty v biologickej rodine/
- rešpektovanie a branie ohľadu na názor dieťaťa, ktoré je schopné formulovať vlastné názory, právo dieťaťa slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú; má právo byť vypočuté v súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka primerane veku,
- sloboda prejavu a právo na vhodné informácie,
- sloboda svedomia, myslenia a náboženstva,
- sloboda združovania, stretávania sa s ostatnými,
- ochrana pred neoprávnenými zásahmi do súkromia, rodiny, domova a korešpondencie ako aj pred útokmi na česť alebo povesť,
- právo na zdravie a zdravotnú starostlivosť (právo na dosiahnutie najvyššej možnej úrovne zdravotného stavu),
- právo na vzdelávanie, sebarozvoj, ďalšie vzdelávanie /kurzy/,
- právo na oddych a voľný čas, účasť v hrách,
- na participáciu pri rozhodovaní o dianí v centre vo veciach, ktoré sa týkajú mal. detí, (jedálny lístok, výlety, čiastkové plány individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, voľba povolania, výber školy, záujmové krúžky, oslava narodenín a iných významných udalostí v živote mal. dieťaťa, vreckové atď.),
- právo využívať sociálne zabezpečenie vrátane sociálneho poistenia,
- právo vedieť o svojich právach (zámerné rozvíjanie právneho vedomia),
- právo na ochranu pred násilím a zlým zaobchádzaním,
- právo vlastniť cenné veci, mať ich v úschove v centre podľa vyhlášky,
- právo na vecné dary, vreckové podľa vyhlášky,

- právo obrátiť sa aj bez vedomia Centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru.

• **Opis práv plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre:**

Podľa Ústavy Slovenskej republiky a podľa Zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov a to najmä:

- Základné práva a slobody sa zaručujú na území SR všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.
- Právo na život, na meno a identitu
- Právo na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia.
- Právo na osobnú slobodu
- Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochranu mena
- Právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe
- Právo vlastníť majetok
- Právo na bezplatné vzdelávanie na stredných a vysokých školách
- Právo zúčastňovať sa volieb
- Právo na listové tajomstvo
- Právo na slobodné myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a vieru
- Právo na informácie a slobodu prejavu
- Právo na vyjadrenie názoru
- Právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň
- Právo na prácu
- Právo na ochranu zdravia a na priaznivé životné prostredie
- Právo na sociálne, psychologické, právne a sociálnopedagogické poradenstvo v Centre
- Právo na pomoc pri osamostatňovaní sa
- Právo na kontakt s rodičmi a inými blízkymi osobami
- Právo spolupodieľať sa na plánovaní svojej vlastnej životnej perspektívy
- Právo na rozhodovanie o svojich veciach v Centre
- Právo na oddych a využitie voľného času
- Právo na participáciu pri rozhodovaní o dianí v centre vo veciach, ktoré sa týkajú aj jeho (jedálny lístok, výlety, čiastkové plány individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, voľba povolania, výber školy, záujmové krúžky, oslava narodenín a iných významných udalostí v jeho živote, vreckové atď.)
- Právo vlastníť cenné veci, mať ich v úschove v centre podľa vyhlášky
- Právo na vecné dary, vreckové podľa vyhlášky
- Právo obrátiť sa aj bez vedomia Centra na súd alebo prokuratúru.

• **Opis práv rodiča maloletého dieťaťa a inej blízkej osoby:**

Podľa Ústavy Slovenskej republiky a podľa Zákona NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine, a zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov najmä:

- Základné práva a slobody sa zaručujú na území SR všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné

postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

- Právo na život, na meno a identitu
- Právo na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia
- Právo na osobnú slobodu
- Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochranu mena
- Právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe
- Právo na listové tajomstvo
- Právo na slobodné myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a vieru
- Právo na informácie a slobodu prejavu
- Právo na vyjadrenie názoru
- Právo na sociálne, psychologické, právne a sociálnopedagogické poradenstvo v Centre
- Právo na kontakt s deťmi v Centre v zmysle plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou /osobná návšteva, telefonický a písomný kontakt/
- Právo na poskytnutie informácií o deťoch a o ich zdravotnom stave
- Rodičia majú právo uplatňovať svoje rodičovské práva v zmysle zákona o rodine, pokiaľ nemajú obmedzené svoje rodičovské práva a ani nie sú týchto práv pozbavení
- Právo spoluúčasti na tvorbe a vyhodnocovaní čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa
- Právo zúčastniť sa na prípadovej konferencii a vyjadriť svoj názor na cieľ a úlohy plánu sociálnej a výchovnej práce s dieťaťom
- Právo zúčastňovať sa na spoločných aktivitách v Centre, prípadne v škole a v školských zariadeniach.

1. Spôsob, akým dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou v centre môže udržiavať kontakt s rodičom, ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým blízky vzťah.

a) s biologickým rodičom - telefonicky, písomne, prostredníctvom videohovoru pomocou sociálnych sietí, mailom, formou balíka, osobne počas návštev v Centre, počas vychádzky mimo Centra a počas pobytov u rodiča v jeho prirodzenom prostredí, návštevy vo ÚVTOS, počas návštev rodičov v ich prirodzenom prostredí, ktorá je zabezpečovaná Centrom. Návštevy detí sa môžu realizovať aj počas akcií Centra, na ktoré budú pozývaní.

b) s ďalšími príbuznými (súrodenci, starí rodičia, tety, ujovia a iné osoby) - telefonicky, písomne, prostredníctvom videorozhovoru pomocou sociálnych sietí, mailom, formou balíka, osobne počas návštev v Centre, počas vychádzky mimo Centra a počas pobytov u ďalších príbuzných v ich prirodzenom prostredí, návštevy vo ÚVTOS, počas návštev ďalších príbuzných v ich prirodzenom prostredí, ktorá je zabezpečovaná Centrom. Ďalší príbuzní môže navštíviť dieťa v centre s tým, že bude o tom informovaný rodič. Pobyty mal. dieťaťa u týchto príbuzných budú prejednávané s orgánom SPODaSK, prípadne podľa situácie aj s rodičom. Návšteva alebo pobyt u ďalších príbuzných bude prejednávaný aj s mal. dieťaťom a bude rešpektovaný aj jeho názor a záujem. Návštevy detí sa môžu realizovať aj počas akcií Centra, na ktoré budú pozývaní.

c) s osobami, ku ktorým má blízky vzťah (kamaráti, spolužiaci, učitelia, a iné). Blízka osoba môže navštíviť mal. dieťa v centre, ak je to vhodné a účelné, a to po ústnej alebo telefonickej dohode s Centrom. Táto návšteva by mala mať pozitívny vplyv na mal. dieťa. V opačnom prípade má centrum právo zakázať túto návštevu. Návšteva zo strany neplnoletých kamarátov a spolužiakov v Centre musí byť prekonzultovaná s ich rodičmi aspoň telefonicky, najlepšie osobne. Vtedy zodpovednosť nesú za svoje neplnoleté deti ich rodičia, ktorí ich na túto návštevu do Centra pustili. Centrum vyhotovuje s týmito osobami informačné poradenstvo z zmysle §-u

53/ ods. 7 Zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

d) žiadatelia o pestúnstvo, žiadatelia o osvojenie môžu navštíviť mal. dieťa v Centre po vydaní odporúčania na sprostredkovanie a nadviazanie vzťahu s mal. dieťaťom príslušným určeným úradom. Akýkoľvek kontakt s mal. dieťaťom bude prebiehať na základe Internej normy zohľadňujúcej aktuálne potreby, stav a režim dňa mal. dieťaťa.

Akékoľvek návštevy mal. dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa v Centre vykonávajú opatrenia sa realizujú v zmysle návštevného poriadku Centra v týchto bodoch:

1. Návštevou sa podporuje socializácia dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia Centra, ďalej návštevy umožnia prehlbovanie a udržiavanie vzájomných vzťahov s biologickou rodinou a inými blízkymi osobami.
2. Na návštevu do Centra k maloletým deťom a k plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia Centra, môžu prísť rodičia a iné blízke osoby (širšia rodina, kamaráti, učitelia, spolužiaci, žiadatelia o NRS a iné osoby). Návšteva zo strany Centra nebude povolená, ak dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, bude choré alebo návšteva by mohla mať podľa usúdenia odborného tímu Centra nepriaznivý vplyv na vývin navštevovanej osoby. O týchto skutočnostiach sa vyhotoví písomný záznam aj so zdôvodnením, ktorý bude vložený do spisu dieťaťa.
3. Neplnoleté osoby môžu prísť na návštevu len v sprievode plnoletej osoby, prípadne po predchádzajúcom telefonickom súhlase plnoletej osoby, ktorá je za neplnoletú osobu zodpovedná.
4. Na návštevu je vhodné priniesť len sladkosti, nealkoholické nápoje, hračky, knihy aj ošatenie. Rozhodne je zakázané na návštevu priniesť zbrane, výbušniny, ostré predmety, návykové látky, cigarety, alkohol a rýchlo sa kaziace potraviny.
5. Ak niektorá osoba prinesie na návštevu finančnú hotovosť pre mal. dieťa, tak túto hotovosť odovzdáva službukonajúcemu zamestnancovi Centra, a táto sa neskôr ukladá do úschovy pre mal. dieťa v Centre. Mal. dieťa tieto finančné prostriedky použije pre svoje vlastné potreby a podľa svojho uváženia.
6. Akákoľvek návšteva v Centre je povinná dodržiavať zákaz fajčenia v celom areály Centra a je povinná dodržiavať vnútorný poriadok Centra. Pre tieto účely môže byť táto osoba upozornená na nedodržiavanie zamestnancom Centra.
7. Osoba, ktorá príde na návštevu do Centra sa má zdržiavať v priestore na návštevu určenom, prípadne v areáli v Centre po dohode so zamestnancom Centra.
8. Počas návštevy je osoba povinná dodržiavať v priestoroch Centra poriadok, nezahadzovať smeti mimo miest nato určených.
9. Rodičia a iné blízke osoby môžu dieťa a plnoletú fyzickú osobu v Centre kontaktovať na tel. čísle: 031/78 76 488 alebo na mobile 0903 416 244. Na týchto telefónnych číslach je potrebné aj návštevu avizovať 3 telefonicky vopred, s tým, že sa nahlási aj počet osôb, ktoré na návštevu príde, ako aj vzťah k navštevovanej osobe.
10. Telefonicky alebo osobne podáva Centrum základné informácie a konzultácie ohľadne mal. dieťaťa a o plnoletej fyzickej osobe, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre iba zákonnému zástupcovi, prípadne osobe, ktorú určí zákonný zástupca.
11. Mal. dieťa a plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia Centra, má možnosť na telefonický kontakt priamo z Centra 1x do mesiaca, v prípade potreby aj viackrát.
12. Ohlásené návštevy by nemali narušovať každodenný chod a režim Centra.
13. Ak nejaká osoba príde na návštevu do Centra neohlásene, je na zväžení riaditeľa Centra, či takúto návštevu povolí.

14. Rodič alebo blízka osoba si dohodnú čas, miesto, rozsah a spôsob trvania návštevy so zamestnancami Centra vopred a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor s prihliadnutím na potreby dieťaťa a na možnosti a schopnosti rodiča dieťaťa alebo blízkej osoby. Rovnako si dohodnú aj podmienky priebehu návštevy, prípadne možnosť vychádzky v obci Jelka, resp. mimo obce Jelka.

Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné, Centrum je oprávnené

a) **určiť**, že rodič dieťaťa sa nemôže stretnúť s dieťaťom; dôvod takéhoto určenia musí byť zaznamenaný v spisovej dokumentácii dieťaťa a musí byť oznámený súdu a orgánu SPODaSK na účel hodnotenia účinnosti pobytového opatrenia súdu. O tejto skutočnosti centrum vypracuje písomný záznam, ktorý bude súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa. Ide o nasledovné prípady, najmä:

- keď navštevujúca osoba má vážnu infekčnú chorobu, ktorá sa šíri respiračnou cestou - salmonelóza, dyzentéria, brušný týfus, žltáčka typu A, chrípka, Covid-19, osýpky, záškrt, čierny kašeľ, tuberkulóza pľúc, mumps, šarlach atď./ a vážnu infekčnú chorobu, ktorá sa šíri dotykom – svrab, stafylokokové nákazy, tularémia, plynová sneť, tetanus,
- keď má vážnu duševnú, resp. psychickú poruchu, v akútnom a neliečenom stave,
- keď je pod vplyvom alkoholu a keď užíva psychoaktívne látky,
- keď polícia pátra po dotknutej fyzickej osobe,
- keď dotknutá osoba je príliš agresívna, jej správanie je asociálne,
- keď dotknutá osoba má súdny zákaz stretávania sa s dieťaťom,
- keď v rodinnom prostredí rodiča sú prítomné sociálno-patologické javy, ktoré môžu ohroziť priaznivý vývin dieťaťa,
- keď ide o podozrenie, že dotknutá osoba týra, zneužíva akýmkoľvek spôsobom alebo obzvlášť zanedbáva starostlivosť a výchovu maloletého dieťaťa
- keď mal. dieťa samo odmietne ísť na pobyt alebo vychádzku so svojim rodičom.
- keď samotné dieťa je choré
- keď sú zakázané návštevy v Centre v zmysle nariadenia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v čase epidémie

b) **určiť**, že rodič dieťaťa sa môže stretnúť s dieťaťom

1/ len za prítomnosti zamestnanca centra, ktorý môže poskytnúť dieťaťu a rodičovi alebo blízkej osobe potrebnú pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí,

2/ len v Centre, ktoré na tento účel utvára vhodné podmienky,

3/ mimo Centra v územnom obvode obce, v ktorej je sídlo Centra alebo sa nachádza organizačná zložka Centra, v ktorej je dieťa umiestnené

4/ na inom mieste vhodnom alebo vytvorenom na účel stretávania sa dieťaťa s jeho rodičom alebo blízkou osobou.

c) **umožniť** dieťaťu pobyt s rodičom alebo blízkou osobou mimo centra.

15. Ak zamestnanci Centra zistia v priebehu návštevy, že by táto návšteva mohla negatívne pôsobiť na aktuálny stav mal. dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré Centrum vykonáva opatrenia alebo ho zhoršovať, Centrum môže predčasne ukončiť návštevu v Centre.
16. V prípade, ak Centrum nepozná osobne osobu, ktorá na návštevu príde, má právo si od tejto osoby vyžiadať doklad o totožnosti.
17. V prípade, ak dieťa pre ktoré Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opustí Centrum bez súhlasu Centra, alebo sa do centra nevráti v určenom čase, Centrum je povinné túto skutočnosť bezodkladne oznámiť Útvaru Policajného zboru, orgánu SPODaSK, rodičovi

dieťaťa, osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa a súdu, ktorý nariadil ústavnú starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie.

2. Spôsob, akým mal. dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, môže obrátiť aj bez vedomia Centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru.

Mal. dieťa má možnosť sa obrátiť na všetky horeuvedené osoby a inštitúcie formou pošty, elektronickou poštou, osobne a telefonicky. Menšie deti sa môžu na uvedené osoby obrátiť pri osobnej návšteve SPODaSK, prokurátora a verejného ochrancu práv, komisára pre deti.

Adresy a kontakty na horeuvedené osoby a inštitúcie sú vyvesené na vstupnej nástenke pri vchode do hlavnej budovy Centra. /vid'. príloha č. 1/

Okrem toho je v hlavnej budove centra umiestnená Schránka dôvery, ktorá slúži mal. deťom na možnosť vyjadrenia ich názoru. Táto schránka dôvery sa kontroluje v pravidelných intervaloch 1x týždenne a otvára ju psychológ, prípadne riaditeľka Centra. Informácie z nej sú sprístupnené iba zamestnancom odborného tímu Centra a posudzované a riešené iba s osobami, ktorých sa to týka, tak aby sa zachovala ochrana súkromia mal. dieťaťa a aj mladého dospelého, resp. dotknutých osôb. Mal. deti sú oboznámené s fungovaním schránky dôvery v Centre.

3. Podmienky doručovania pošty , prístupu na internet a používania telefónu.

a) Doručovanie pošty pre deti a plnoleté fyzické osoby na ich meno je zabezpečené denne cez zamestnancov Centra, pričom zásielky sa neotvárajú a odovzdávajú neporušene deťom a plnoletým fyzickým osobám. Deti a plnoleté fyzické osoby majú možnosť podľa veku a rozumovej vyspelosti podať poštu aj osobne. Listy so súhlasom detí sa ukladajú do knihy života dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby. Maloleté deti a plnoleté fyzické osoby sa majú možnosť stretnúť so zástupcami týchto inštitúcií aj osobne pri ich návštevách v centre a aj bez prítomnosti zamestnancov centra.

b) Mal. deti majú možnosť prístupu na internet v počítači za účelom vyhľadávania relevantných informácií a na edukačné potreby napr. v škole, v samostatne usporiadanej skupine a v PNR za prítomnosti zamestnanca Centra v nevyhnutnej miere. Centrum zabezpečuje p.p. prístup na sociálne siete (napr. Facebook, Twitter, Instagram, Tik-tok, atď.) výlučne len od 18 rokov veku teda pre plnoleté fyzické osoby. Za v škole alebo inak vytvorený sociálny profil pre maloleté deti Centrum nezodpovedá. Zároveň Centrum inštruuje maloleté deti o zákonných podmienkach bezpečného používania internetu a sociálnych sietí, informuje ich o negatívach a pozitívach používania internetu prípadne sociálnych sietí – formou rozhovoru, besied, filmov atď. Centrum zároveň pôsobí preventívne na mal. deti za účelom bezpečného užívania internetu v záujme ich zdravého vývinu. Deti nad 16 rokov majú prístup k internetu aj vo svojich osobných mobilných telefónoch a aj tu nezodpovedá centrum za vytvorenie profilu na Facebooku a na iných sociálnych sieťach. Pri používaní internetu deťmi Centrum vychádza zo zákonných podmienok aktuálneho znenia zákona o ochrane osobných údajov, kedy je potrebný súhlas rodiča k užívaniu internetu mal. deťom. Plnoleté fyzické osoby môžu neobmedzene využívať internet vo vlastnej rézii na svojom počítači resp. mobile, po dohode v Centre.

V prípade zistenia nevhodnej komunikácie prostredníctvom sociálnych sietí, prezerania nevhodných internetových stránok na počítači môže byť ako výchovný prostriedok /aj v rámci zabezpečenia ochrany dieťaťa) využité obmedzenie používania internetu cez počítač so súčasným vymedzením podmienok k návratu obvyklého používania internetu. Obmedzenie používania internetu môže byť najdlhšie v trvaní dva týždne.

c) Maloleté dieťa v Centre má možnosť použiť telefón Centra za účelom kontaktu s biologickou rodinou resp. s inou blízkou osobou pravidelne raz do mesiaca, v prípade potreby aj viackrát.

Maloleté dieťa v Centre má právo mať mobilný telefón vo vlastníctve od 12 rokov bez SIM karty, so SIM kartou od 16 rokov. Používanie mobilného telefónu počas dňa nemôže narušať režim dňa v PNR a v samostatne usporiadanej skupine Centra.

Mal. deti od 12 do 16 rokov odovzdávajú mobilné telefóny cez noc službukonajúcemu vychovávateľovi, resp. profesionálnemu náhradnému rodičovi najneskôr o 20.00 hod. Počas dňa ich nenosia do školy a dostávajú ich v Centre až po príprave na vyučovanie a splnenia si svojich povinností a to na obdobie najviac 2 hodiny denne. Mal. je povinný odovzdať mobil aj skôr na výzvu vychovávateľa resp. profesionálneho náhradného rodiča v prípade, že ho nevhodne používa alebo jeho používaním ohrozuje a narúša intimitu spolubývajúcich, resp. ohrozuje svoj vlastný vývin alebo vývin ostatných detí. Mal. deti do 16 rokov môžu používať svoje mobily aj počas výletov z Centra a v škole, ako aj počas akcií v škole a v Centre.

Mal. deti od 16 rokov do 18 rokov odovzdávajú mobilné telefóny cez noc službukonajúcemu vychovávateľovi, resp. profesionálnemu náhradnému rodičovi najneskôr o 22.00 hod. v prípade, ak ho nedokáže zodpovedne používať, resp. ak narúša nočný kľud. Počas dňa ich nosia do školy. Mal. je povinný odovzdať mobil aj počas dňa na výzvu vychovávateľa resp. profesionálneho náhradného rodiča v prípade, že ho nevhodne používa alebo jeho používaním ohrozuje a narúša intimitu spolubývajúcich, resp. ohrozuje svoj vlastný vývin alebo vývin ostatných detí.

V prípade zistenia nevhodnej komunikácie prostredníctvom sociálnych sietí, prezerania nevhodných internetových stránok na mobilnom telefone môže byť ako výchovný prostriedok /aj v rámci zabezpečenia ochrany dieťaťa) využité obmedzenie používania mobilného telefonu so súčasným vymedzením podmienok k návratu obvyklého používania mobilného telefonu. Obmedzenie používania mobilného telefonu môže byť najdlhšie v trvaní dva týždne.

Počas tohto obdobia môže dieťa na kontakt s rodinou a blízkymi osobami využívať pevnú linku v miestnosti sociálneho pracovníka.

Z výchovného hľadiska u maloletých detí do 16 rokov ako aj u detí od 16-18 Centrum v spolupráci s rodičmi pôsobí preventívne na správne užívanie mobilov aj formou nahliadnutia jeho obsahu v jeho prítomnosti.

Všetky obmedzenia, ktoré sa týkajú používania mobilov v Centre slúžia ako prevencia sociálno-patologických javov, o ktorých Centrum často deti informuje. Aj pri používaní mobilov je potrebné dodržiavať aktuálne znenie Zákona o ochrane osobných údajov a v tomto smere deti aj inštruujeme. Hlavne v tom smere, že nie sú oprávnené robiť fotky, natáčať videá a robiť zvukové nahrávky bez súhlasu dotknutej osoby a takisto ani bez súhlasu svojich rodičov od určitého veku.

Centrum má vypracovanú internú normu ohľadom používania internetu a mobilu mal. deťmi a plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia, pričom s ňou sú oboznámené deti, plnoleté fyzické osoby ako aj ich rodičia.

v) opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra,

Povinnosti mal. dieťaťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre:

a/dodržiavať pravidlá slušného správania voči dospelým a voči každému dieťaťu /fyzické alebo verbálne ubližovanie dieťaťu alebo dospeléj fyzickej osobe, drzé správanie voči dospelým, klamstvá/

b/dodržiavať a rešpektovať pokyny dospelých, hlavne zamestnancov centra, ktoré sa týkajú ďalších bodov

- c/dodržiavať pravidlá osobnej hygieny /umývanie rúk, zubov, sprchovanie, výmena šatstva, intímna hygiena, výmena posteľného prádla, umývanie rúk po toalete a pred jedlom
- d/dbať o svoje zdravie (podľa možnosti dodržiavať zdravý životný štýl bez užívania návykových látok, brať lieky podľa odporúčania odborníkov, zúčastniť sa na odbornom vyšetrení, dodržiavať pokyny odborníkov a akceptácia terapie, primerané sexuálne správanie primerané veku a mentálnym schopnostiam bez možnosti ohrozenia mravného psychosexuálneho vývinu ostatných detí/
- e/dodržiavať denný režim v centre /príloha – denný režim/
- f/dbať o svoje veci /ošatenie, obuv, hračky, knihy, vecné dary, školské pomôcky/
- g/nakladať s majetkom centra v izbách a v iných priestoroch centra zodpovedne
- h/dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia v rámci fungovania v centre
- i/dodržiavať zásady slušného stolovania /počas stolovania nepoužívať mobily, nepoužívať vulgarizmy, vážiť si jedlo, správať sa slušne pri stolovaní a iné/
- j/povinnosť udržiavať poriadok v izbe a v spoločných priestoroch, zúčastniť sa činností spojených s upratovaním, varením a domácimi prácami
- k/pomáhať pri sebaobslužných prácach /hygiena, šatstvo, upratovanie, práce v kuchyni, pomoc pri nákupoch/
- l/pomáhať pri úprave okolia centra primerane veku
- m/plniť si zodpovedne svoje školské povinnosti /chodiť do školy, spolupracovať pri príprave na vyučovanie, zodpovedne sa pripravovať na vyučovanie, hovoriť pravdivo o tom, čo je domáca úloha a o tom čo sa deje v škole/
- n/rešpektovať práva iných /najmä právo súkromia, právo na oddych, na vlastný názor, na nedotknuteľnosť osoby/
- o/ zúčastňovať sa na spoločných aktivitách skupiny a PNR podľa výchovného plánu
- bezodkladne informovať dospelého v prípade rizikových situácií v PNR alebo v SUS.

Povinnosti plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre – mladý dospelý /okrem vyššie uvedených/:

- rovnaké povinnosti ako majú mal. deti
- dodržiavať aj iné povinnosti, ktoré vyplývajú z dohody o ďalšom zotrvaní v Centre (najmä plniť si školské povinnosti, brať lieky podľa odporúčaní odborníkov a pravidelné kontroly, oznamovať centru dôležité okolnosti, oznamovať pobyt a vychádzku – Kniha vychádzok), pričom zohľadňujeme pri jej vypracovaní mentálny stav, psychickú spôsobilosť, individuálne fungovanie konkrétnej osobnosti osoby, úroveň socializácie a úroveň nadobudnutia iných životných zručností.
- spolupráca na IPROD-e – participovať aktívne na tvorení plánu osamostatnenia sa (hľadanie zamestnania, hľadanie bývania, riešenie životnej situácie aj prostredníctvom jeho umiestnenia do DSS, resp. do iného Centra).

Sankcie za nedodržiavanie vyššie uvedených povinností mal. detí a plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre sú uvedené v bode w/ tohto programu Centra.

Povinnosti rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre:

- spolupracovať s centrom a byť nápomocný pri výchove svojich detí primerane veku v zmysle zákona o rodine (plniť úlohy, vyplývajúce z plánu sociálnej práce a z prípadových konferencií)
- spolupracovať s centrom a byť nápomocný pri realizácii NRS, u detí ktoré sú zaradené do procesu NRS a to primerane veku
- povinnosť platiť výživné podľa rozhodnutia súdu
- rešpektovať pokyny centra pri prevzatí a odovzdaní dieťaťa z pobytu alebo z vychádzok, najmä čas návratu mal. dieťaťa, nevystavovať počas pobytu mal. deti nevhodným vzorom správania a sociálno-patologickým javom
- dodržiavať návštevný poriadok Centra

Sankcie za nedodržiavanie povinností rodičov a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby sú nasledovné:

a/ pri nedodržiavaní návštevného poriadku Centra, Centrum je oprávnené zakázať návštevy alebo skrátiť čas návštevy,

b/ neumožniť návštevu, ak nie je dostatočne vopred oznámená Centru

c/ keď rodič neplatí výživné, tak ho vymáhať exekučne

d/ pri zistení, že počas pobytu bolo mal. dieťa vystavené nevhodným vzorom správania, resp. sociálno-patologickým javom, Centrum môže zakázať v spolupráci s orgánom SPODaSK ďalší pobyt mal. dieťaťa v rodinnom prostredí až do úpravy vhodných podmienok pobytu mal. dieťaťa

e/ pri nedostatočnej spolupráci rodičov a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby s Centrom zamestnanci Centra vykonajú korekčný, resp. nápravný rozhovor s cieľom zlepšiť spoluprácu medzi subjektmi.

w) taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku ,ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, nesúhlasia,

Výchovné prostriedky za nedodržanie povinností uvedených v bodoch a, d, n predchádzajúceho bodu v/

a/dodržiavať pravidlá slušného správania voči dospelým a voči každému dieťaťu /fyzické alebo verbálne ubližovanie dieťaťu alebo dospelaj fyzickej osobe, drzé správanie voči dospelým, klamstvá/

- d/dbať o svoje zdravie (podľa možnosti dodržiavať zdravý životný štýl bez užívania návykových látok, brať lieky podľa odporúčania odborníkov, zúčastniť sa na odbornom vyšetrení, dodržiavať pokyny odborníkov a akceptácia terapie, primerané sexuálne správanie primerané veku a mentálnym schopnostiam bez možnosti ohrozenia mravného psychosexuálneho vývinu ostatných detí /
- n/rešpektovať práva iných (najmä právo súkromia, právo na oddych, na vlastný názor, na nedotknuteľnosť osoby)

Výchovné prostriedky:

1. ústny pohovor a upozornenie
2. pokarhanie vychovávateľom, resp. PNR
3. pokarhanie riaditeľom Centra
4. oznámenie opakovaného nedodržiavania povinností príslušnému orgánu SPODaSK
5. zmena zariadenia pre maloleté deti po dohode s orgánom SPODaSK

6. pri plnoletej fyzickej osobe odstúpenie od dohody.

Všetky uvedené výchovné prostriedky sa premietnu aj v priebežnom vyhodnocovaní individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, čo tiež môže pôsobiť ako výchovný prostriedok.

Ak nebudú postačujúce bežné výchovné prostriedky nášho Centra pre dieťa a nebude postačovať ani pomoc psychológa centra, tak najprv budeme konzultovať problémové správanie s psychiatrickou ambulanciou. Ak toto nevhodné správanie bude pretrvávajúť /napr. záškoláctvo, ohrozovanie mravnej výchovy ostatných detí, opakujúce sa užívanie návykových látok, ohrozovanie mravnej výchovy ostatných detí, opakujúce sa porušovanie pravidiel, ohrozovanie seba alebo iných detí a zamestnancov/, pristúpime k zmene zariadenia a to buď formou zabezpečenia odborných činností v inom zariadení na dočasnú dobu alebo trvalej zmeny zariadenia podľa formy závažnosti problémového správania v spolupráci s príslušným UPSVaR-om. Primárne bude v prípade menej závažného porušovania pravidiel zabezpečovaný pobyt v diagnostickom centre po dohode s UPSVaR-om a na základe rozhodnutia súdu, poprípade CDR zabezpečí psychoterapeutickú starostlivosť v zmysle internej normy. Po skončení diagnostického pobytu budeme aplikovať odporúčania tohto zariadenia vo výchovno-vzdelávacom procese. V prípade napr. opakovanej trestnej činnosti, dlhodobého nevhodného správania a porušovania pravidiel atď. bude nasledovať premiestnenie dieťaťa do reedukačného centra na základe rozhodnutia súdu alebo pri závislostiach do Centra s resocializačným programom tiež na základe rozhodnutia súdu.

Výchovné prostriedky za povinnosti uvedené v bodoch b, c, e, f, i, j, k, l, o z predchádzajúceho bodu v/

- b/dodržiavať a rešpektovať pokyny dospelých, hlavne zamestnancov centra, ktoré sa týkajú ďalších bodov
- c/dodržiavať pravidlá osobnej hygieny /umývanie rúk, zubov, sprchovanie, výmena šatstva, intímna hygiena, výmena posteľného prádla, umývanie rúk po toalete a pred jedlom
- e/dodržiavať denný režim v centre /príloha – denný režim/
- f/dbať o svoje veci (ošatenie, obuv, hračky, knihy, vecné dary, školské pomôcky)
- i/dodržiavať zásady slušného stolovania /počas stolovania nepoužívať mobily, nepoužívať vulgarizmy, vážiť si jedlo, správať sa slušne pri stolovaní a iné/
- j/povinnosť udržiavať poriadok v izbe a v spoločných priestoroch, zúčastniť sa činností spojených s upratovaním, varením a domácimi prácami
- k/pomáhať pri sebaobslužných prácach /hygiena, šatstvo, upratovanie, práce v kuchyni, pomoc pri nákupoch/
- l/pomáhať pri úprave okolia centra primerane veku
- o/ zúčastňovať sa na spoločných aktivitách skupiny a PNR podľa výchovného plánu

Výchovné prostriedky:

1. ústny pohovor a upozornenie
2. a/zákaz vykonávania obľúbených činností /zákaz futbalu, pozerania TV, používania mobilov, internetu – na deň až na týždeň/

b/činnosti dočasne navyše /napr. ak odmietne umyť riad, tak ho bude umývať napr. celý týždeň/ a to primerane podľa veku a schopností. Sem patrí aj napr. písomný trest /napr. 50 x napísať motivačnú vetu v súvislosti s nedodrzanou povinnosťou/, ďalej domáce činnosti - napr. upratovanie spoločných priestorov/.

3. zákaz vychádzky na určitý čas dočasne – najviac na 1 týždeň za porušenie jednej povinnosti a to u detí na druhom stupni povinnej školskej dochádzky a stredoškolákov

4. písomné pokarhanie riaditeľom Centra /ak tieto povinnosti neplní opakovane, ktoré bude avizované aj príslušnému orgánu SPOD a SK

5. pri opakovanom a dlhodobom nedodržiavaní týchto povinností Centrum môže obmedziť dieťaťu alebo plnoletej fyzickej osobe účasť na atraktívnych mimoškolských podujatiach organizovaných Centrom alebo inými subjektmi (tábory počas prázdnin, exkurzie, výlety, kiná, divadlá, kultúrne podujatia v obci, športové podujatia)

6. pri plnoletej fyzickej osobe môže dôjsť k odstúpeniu od dohody Centrom.

Všetky uvedené výchovné prostriedky sa premietnu aj v priebežnom vyhodnocovaní individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, čo tiež môže pôsobiť ako výchovný prostriedok.

Výchovné prostriedky za povinnosti uvedené v bodoch: g, h z predchádzajúceho bodu v/

- g/ nakladať s majetkom centra v izbách a v iných priestoroch centra zodpovedne
- h/ dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia v rámci fungovania v centre

1. ústny pohovor a upozornenie

2. a/zákaz vykonávania obľúbených činností /zákaz futbalu, pozerania TV, používania mobilov, internetu – na deň až na týždeň/

b/činnosti dočasne navyše /napr. ak úmyselne poškodí majetok centra alebo inej fyzickej osoby navyše poupratuje niektorú časť areálu Centra a to primerane podľa veku a schopností /. Sem patrí aj napr. písomný trest /napr. 50 x napísať motivačnú vetu v súvislosti s nedodržanou povinnosťou/, ďalej domáce činnosti - napr. upratovanie spoločných priestorov/.

3. pri nedodržiavaní týchto povinností Centrum môže obmedziť dieťaťu alebo plnoletej fyzickej osobe účasť na atraktívnych mimoškolských podujatiach organizovaných Centrom alebo inými subjektmi (tábory počas prázdnin, exkurzie, výlety, kiná, divadlá, kultúrne podujatia v obci, športové podujatia)

4. pokarhanie riaditeľom Centra

5. pri opakovanom úmyselnom nedodržiavaní týchto povinností využiť možnosti §-u 66 ods. 4 zákona. /poskytovanie vreckového v nižšej sume, neposkytnutie vreckového a jeho následné vloženie na osobitný účet mal. dieťaťa/

6. pri plnoletej fyzickej osobe odstúpenie od dohody Centrom.

Všetky uvedené výchovné prostriedky sa premietnu aj v priebežnom vyhodnocovaní individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, čo tiež môže pôsobiť ako výchovný prostriedok.

Výchovné prostriedky za povinnosti uvedené v bode m/ z predchádzajúceho bodu v/

- m/ plniť si zodpovedne svoje školské povinnosti /chodiť do školy, spolupracovať pri príprave na vyučovanie, zodpovedne sa pripravovať na vyučovanie, hovoriť pravdivo o tom, čo je domáca úloha a o tom čo sa deje v škole)

Výchovné prostriedky:

1. ústny pohovor a upozornenie

2. a/ zákaz vykonávania obľúbených činností /zákaz futbalu, pozerania TV, používania mobilov, internetu – na deň až na týždeň/

b/ činnosti dočasne navyše /napr. ak zabudne oznámiť aj úmyselne domáce úlohy – môže napr. týždeň umývať riad, alebo mu dáme úlohy navyše/ a to primerane podľa veku a schopností. Sem patrí aj napr. písomný trest /napr. 50 x napísať motivačnú vetu v súvislosti s nedodržanou povinnosťou/, ďalej domáce činnosti - napr. upratovanie spoločných priestorov/.

3. pri nedodržiavaní týchto povinností Centrum môže obmedziť dieťaťu alebo plnoletej fyzickej osobe účasť na atraktívnych mimoškolských podujatiach organizovaných Centrom alebo inými subjektmi (tábory počas prázdnin, exkurzie, výlety, kiná, divadlá, kultúrne podujatia v obci, športové podujatia)

4. pokarhanie riaditeľom Centra

5. pri opakovanom úmyselnom nedodržiavaní týchto povinností využiť možnosti §-u 66 ods. 4 zákona. /poskytovanie vreckového v nižšej sume, neposkytnutie vreckového a jeho následné vloženie na osobitný účet mal. dieťaťa/

6. pri plnoletej fyzickej osobe odstúpenie od dohody Centrom.

Všetky uvedené výchovné prostriedky sa premietnu aj v priebežnom vyhodnocovaní individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, čo tiež môže pôsobiť ako výchovný prostriedok.

Všeobecné zásady pri používaní výchovných prostriedkov za nedodržanie horeuvedených povinností:

- Jednotlivé výchovné prostriedky nie sú používané paušálne a sú výsostne individuálne posudzované podľa vekovej kategórie, mentálnej úrovne, podľa frekvencie výskytu nežiaduceho prejavu (či jednorázovo, príležitostne, opakovane a dlhodobo). Ich účelom je kladne ovplyvniť duševný, mravný a sociálny vývin detí so zreteľom na dosiahnutý stupeň ich rozumového a mravného vývoja, na jeho osobné vlastnosti, rodinnú výchovu a prostredie, z ktorého pochádza a tým dieťa zároveň chrániť pred škodlivými vplyvmi.
- Za jedno nedodržanie povinností sa ukladá iba jeden výchovný prostriedok.
- Prijatie primeraných výchovných prostriedkov je v kompetencii službukonajúceho vychovávateľa alebo profesionálneho náhradného rodiča. Pred nariadením samotného výchovného prostriedku bude vždy udelená spätná väzba vo forme ústneho pohovoru a upozornenia s cieľom pozitívneho ovplyvnenia nežiaduceho správania. V prípade ak mal. dieťa alebo plnoletá fyzická osoba nesúhlasí s udelením konkrétneho výchovného prostriedku za nedodržanie povinností v I. stupni teda vychovávateľom alebo PNR, môže sa obrátiť v druhom stupni na riaditeľa Centra alebo na odborný tím Centra. Na treťom stupni sa môže obrátiť na správnu radu neziskovej organizácie, ktorá zriadila Centrum.
- Ak mal. dieťa alebo plnoletá fyzická osoba dlhodobo, opakovane a obzvlášť závažne nedodržiava svoje povinnosti v tomto bode uvedené, bude sa toto správanie považovať a vyhodnocovať ako riziková situácia.
- Centrum dodržiava zásady ukladania výchovných prostriedkov uvedené v §-7 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Podľa aktuálneho správania sa maloletého dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby /zlepšenie, zhoršenie/ Centrum zvaží a rozhodne o použití konkrétnych výchovných prostriedkov a o ich postupnosti.
- Po udelení výchovného prostriedku sa s dieťaťom ešte pracuje rozhovorom, resp. sa mu pomáha pri chápaní zmyslu nedodržiavanej povinnosti.

Centrum používa pri práci s deťmi a plnoletou fyzickou osobou, pre ktoré vykonáva opatrenia aj nasledovné motivačné výchovné prostriedky – odmeny za príkladné úsilie a výsledky pri plnení povinností alebo za príkladný čin:

- odpustená sankcia
- udelená pochvala vychovávateľom alebo riaditeľom Centra
- udelená pochvala pred celou skupinou, kolektívom Centra
- udelená vecná alebo finančná odmena /najmä pri dosiahnutí študijných výsledkov a ukončenia štúdia/
- umožnená mimoriadna vychádzka alebo návšteva kultúrneho zariadenia
- prednostné právo zúčastniť sa spoločenskej akcie mimo Centra

x) spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona,

Na účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a mladého dospelého sa dieťaťu a mladému dospelému podľa § 66 zákona poskytuje vreckové mesačne v ustanovenej výške, najviac vo výške 50 % životného minima pre nezaopatrené dieťa.

O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa, dieťaťu sa poskytuje potrebná pomoc zohľadňujúce jeho vek a rozumovú vyspelosť.

Ak je to vhodné alebo účelné, vreckové možno poskytnúť dieťaťu vo viacerých splátkach v mesiaci alebo so súhlasom dieťaťa možno vreckové alebo jeho časť uschovať na určitý čas. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa, najmä z dôvodu výchovného pôsobenia, možno dieťaťu poskytnúť vreckové aj v sume nižšej, ako je ustanovená suma vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom sa vreckové poskytlo v nižšej sume, alebo sa suma zodpovedajúca tomuto rozdielu uloží na osobný účet dieťaťa.

Suma vreckového ustanovená na mesiac sa znižuje o pomernú sumu vreckového, pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo bez súhlasu mimo Centra.

Z vreckového možno tvoriť úspory so súhlasom dieťaťa získaným spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

Podľa §23 ods. 1, písm. a), b) a c) vyhlášky č. 103/2018 Z.z. výška vreckového dieťaťa, ktoré je umiestnené v Centre na základe pobytového opatrenia súdu a mladému dospelému je mesačne vo výške:

8 % životného minima pre nezaopatrené dieťa	ak ide o dieťa od 6 rokov do dovŕšenia 10 rokov
12 % životného minima pre nezaopatrené dieťa	ak ide o dieťa od 10 rokov do dovŕšenia 15 rokov
30 % životného minima pre nezaopatrené dieťa	ak ide o dieťa od 15 rokov veku

Suma poskytnutého vreckového sa zaokrúhľujú na najbližší eurocent nahor.

V Centre vreckové sa poskytuje nasledovne:

Z centrálnej pokladne pokladnička vydáva vreckové pre deti profesionálnym náhradným rodičom a vychovávateľovi samostatne usporiadanej skupine v jednej sume a to do 5. dňa daného mesiaca na daný mesiac.

PNR a vychovávateľ samostatne usporiadanej skupine svojim podpisom na výdavkovom doklade potvrdzuje prevzatie vreckového. Ďalej prevzatú sumu PNR a vychovávateľ samostatne usporiadanej skupiny rozdelí podľa počtu detí a podľa veku detí tak, ako to definuje vyhláška č. 103/2018 v § 23 ods. 1, písm. a), b) a c) a zaeviduje do evidencie vreckového zvlášť pre každé dieťa. Deti svojim podpisom pred PNR a pred vychovávateľom samostatne usporiadanej skupiny vždy potvrdzujú prijatie vreckového, ďalšie maloleté dieťa svojim podpisom potvrdzuje taktiež prijatie jeho vreckového ako svedok.

Podľa zákona vreckové možno poskytnúť dieťaťu vo viacerých splátkach v mesiaci alebo so súhlasom dieťaťa možno vreckové alebo jeho časť uschovať na určitý čas a práve preto pri poskytnutí jednotlivých splátkach dieťa svojim podpisom potvrdzuje prijatie časť vreckového a ďalšie dieťa taktiež potvrdzuje prijatie časť tohto vreckového. Maloletým deťom nad 15 rokov sa vreckové vypláca v celosti, ale tiež majú možnosť ho uschovať u vychovávateľa.

Vzor evidencie vreckového na kalendárny rok:

Evidencie vreckového na kalendárny rok							
Meno dieťaťa/mladého dospelého				Dátum narodenia:			
Dátum	Príjem	Výdavok	Zostatok	Podpis dieťaťa	Podpis PNR, resp. vychovávateľa	Podpis svedka	Poznámka

Pre maloleté deti, ktoré ešte nevedia čítať a písať, ale dovŕšili 6 rokov prijatie vreckového podpisujú svojou iniciálou, svojim znakom, ďalšie dieťa (v najlepšom prípade súrodenec) to svojim podpisom taktiež potvrdzuje.

Pri opakovanom úmyselnom nedodržiavaní povinností (viď. v bode v - opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre) u detí a plnoletých fyzických osobách Centrum využíva možnosti §-u 66 ods. 4 zákona, teda poskytovanie vreckového v nižšej sume alebo neposkytnutie vreckového a jeho následné vloženie na osobitný účet mal. dieťaťa alebo vkladnú knižku maloletého dieťaťa.

Každé maloleté dieťa a mladý dospelý je priebežne informovaný o stave svojho osobitného účtu, ktoré založilo Centrum. Centrum vedie deti k úsporám a aby si podľa možnosti stanovovali cieľ úspor, čo vedie maloleté deti a plnoleté fyzické osoby k získavaniu lepšej finančnej gramotnosti. **Maloleté dieťa si môže založiť svoj vlastný účet podľa platnej legislatívy a podľa podmienok príslušnej banky aj bez vedomia Centra. Za hospodárenie na týchto účtoch Centrum už nezodpovedá, keďže nemá k nim prístup.**

y) opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami centra.

Každý zamestnanec je povinný okamžite akúkoľvek rizikovú situáciu, v tomto bode uvedenú, oznámiť riaditeľovi centra.

Rizikové situácie v Centre sú nasledovné:

1. **Usmrtenie, zabitie a úmrtie mal. dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby umiestnených v zariadení** – ihneď telefonicky voláme lekársku službu I. pomoci, následne útvar Policajného zboru, Okresnej prokuratúry, príslušnému súdu, orgánu SPODaSK a Ústrediu PSVaR, zákonnému zástupcovi resp. rodičovi a rovnako túto informáciu oznamujeme predmetným subjektom podľa potreby aj písomne. Zároveň Centrum bude ďalej postupovať podľa pokynov policajných orgánov, prokuratúry a orgánu SPODaSK. Centrum vybaví po vzájomnej dohode so zákonným zástupcom

záležitosti okolo pohrebu. Zároveň Centrum poskytne dotknutým osobám psychologickú starostlivosť.

2. **Nezvestnosť mal. dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby** – ihneď telefonicky voláme útvar Policajného zboru, Okresnej prokuratúry, príslušnému súdu, orgánu SPODaSK a Ústrediu PSVaR, zákonnému zástupcovi resp. rodičovi a rovnako túto informáciu oznamujeme predmetným subjektom podľa potreby aj písomne. Nezvestnosť Centrum oznamuje aj príslušnému školskému zariadeniu, ktoré mal. dieťa alebo plnoletá fyzická osoba navštevuje. Zároveň Centrum bude ďalej postupovať podľa pokynov policajných orgánov, prokuratúry a orgánu SPODaSK. Zároveň Centrum poskytne dotknutým osobám psychologickú starostlivosť.
3. **Útek mal. dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby umiestnenej v zariadení za použitia fyzického násillia alebo za použitia pomoci zvonku** - ihneď telefonicky voláme útvar Policajného zboru, Okresnej prokuratúry, príslušnému súdu, orgánu SPODaSK, zákonnému zástupcovi resp. rodičovi a rovnako túto informáciu oznamujeme predmetným subjektom podľa potreby aj písomne. Útek Centrum podľa potreby oznamuje aj príslušnému školskému zariadeniu, ktoré mal. dieťa alebo plnoletá fyzická osoba navštevuje. Zároveň Centrum bude ďalej postupovať podľa pokynov policajných orgánov, prokuratúry a orgánu SPODaSK. Zároveň Centrum poskytne dotknutým osobám psychologickú starostlivosť. Ak centrum umožnilo dieťaťu pobyt mimo centra v zmysle dohody a dieťa sa v určenom čase do centra nevrátilo, centrum je povinné bezodkladne vyzvať rodiča dieťaťa, aby do 24 hodín od vyzvania zabezpečil návrat dieťaťa do centra. Ak tak rodič neurobí, tak sa postupuje podľa prvej vety.
4. **dlhodobý útek mal. dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby umiestnenej v zariadení**– ihneď telefonicky voláme útvar Policajného zboru, Okresnej prokuratúry, príslušnému súdu, orgánu SPODaSK a Ústrediu PSVaR, zákonnému zástupcovi resp. rodičovi a rovnako túto informáciu oznamujeme predmetným subjektom podľa potreby aj písomne. Útek Centrum podľa potreby oznamuje aj príslušnému školskému zariadeniu, ktoré mal. dieťa alebo plnoletá fyzická osoba navštevuje. Zároveň Centrum bude ďalej postupovať podľa pokynov policajných orgánov, prokuratúry a orgánu SPODaSK. Zároveň Centrum poskytne dotknutým osobám psychologickú starostlivosť.
5. **vážne nezhody medzi deťmi, umiestnenými v zariadení, najmä**
 - v dôsledku ktorých bolo spôsobené ublíženie na zdraví a ťažká ujma na zdraví v zmysle §-u 123 ods. 2 a 3 Trestného zákona
 - dlhodobé šikanovanie
 - vyhrážanie saV týchto prípadoch ihneď telefonicky voláme útvar Policajného zboru, Okresnú prokuratúru, orgán SPODaSK a Ústrediu PSVaR, zákonnému zástupcovi resp. rodičovi a rovnako túto informáciu oznamujeme predmetným subjektom podľa potreby aj písomne. Zároveň Centrum bude ďalej postupovať podľa pokynov policajných orgánov, prokuratúry a orgánu SPODaSK. Zároveň Centrum poskytne dotknutým osobám psychologickú starostlivosť a podľa potreby zabezpečuje návštevu zdravotníckeho zariadenia /návšteva psychiatra, pedopsychiatra, traumatológa a iných odborníkov/. Následne postupujeme podľa pokynov odborníkov. Túto udalosť Centrum podľa potreby oznamuje aj príslušnému školskému zariadeniu, ktoré mal. dieťa alebo plnoletá fyzická osoba navštevuje.
6. **vážne nezhody medzi deťmi, umiestnenými v zariadení a zamestnancami Centra, najmä**
 - v dôsledku ktorých bolo spôsobené ublíženie na zdraví a ťažká ujma na zdraví v zmysle §- u 123 ods. 2 a 3 Trestného zákona
 - vyhrážanie sa

- verbálne útoky na zamestnanca Centra

V týchto prípadoch ihneď telefonicky voláme útvar Policajného zboru, Okresnú prokuratúru, orgánu SPODaSK a Ústrediu PSVaR, zákonnému zástupcovi resp. rodičovi a rovnako túto informáciu oznamujeme predmetným subjektom podľa potreby aj písomne. Zároveň Centrum bude ďalej postupovať podľa pokynov policajných orgánov, prokuratúry a orgánu SPODaSK. Zároveň Centrum poskytne dotknutým osobám psychologickú starostlivosť a podľa potreby zabezpečuje návštevu zdravotníckeho zariadenia /návšteva psychiatra, pedopsychiatra, traumatológa a iného lekára/. Následne postupujeme podľa pokynov týchto odborníkov. Zároveň je potrebné túto udalosť oznámiť aj bezpečnostnému technikovi Centra a zaznamenávame ju v knihe úrazov podľa interných bezpečnostných predpisov.

7. nedovolené opustenie centra maloletým dieťaťom

V týchto prípadoch ihneď telefonicky voláme útvar Policajného zboru, Okresnú prokuratúru, orgán SPODaSK a Ústrediu PSVaR, zákonnému zástupcovi resp. rodičovi a rovnako túto informáciu oznamujeme predmetným subjektom podľa potreby aj písomne. Zároveň Centrum bude ďalej postupovať podľa pokynov policajných orgánov, prokuratúry a orgánu SPODaSK. Zároveň Centrum poskytne dotknutým osobám psychologickú starostlivosť.

8. vážny úraz mal. dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby - ide o situáciu, kedy následkom úrazu dôjde k poškodeniu napr. zmyslového orgánu, k trvalým následkom na zdraví, pohybového aparátu, končatín

V týchto prípadoch ihneď vyhladáme lekársku službu prvej pomoci resp. zavoláme rýchlu zdravotnú pomoc. Následne sa budeme riadiť pokynmi lekárskeho špecialistu počas celej doby liečenia. Túto udalosť písomne – mailom - oznámime orgánu SPODaSK a Ústrediu PSVaR, zákonnému zástupcovi resp. rodičovi. Zároveň Centrum poskytne dotknutým osobám psychologickú starostlivosť.

9. **únos mal. dieťaťa alebo plnoletú fyzickú osobu** – ihneď telefonicky oznámime útvaru Policajného zboru, Okresnej prokuratúre, príslušnému súdu, orgánu SPODaSK a Ústrediu PSVaR, zákonnému zástupcovi resp. rodičovi a rovnako túto informáciu oznamujeme predmetným subjektom podľa potreby aj písomne. Zároveň Centrum bude ďalej postupovať podľa pokynov policajných orgánov, prokuratúry a orgánu SPODaSK. Zároveň Centrum poskytne dotknutým osobám psychologickú starostlivosť.

10. Ublíženie na zdraví a podozrenie zo spáchania trestného činu dieťaťom a na dieťaťati – sú to prípady, kedy sú naplnené skutkové podstaty podľa Trestného zákona.

V prvom rade vyhladáme lekársku pomoc a budeme sa riadiť pokynmi lekárov. Následne telefonicky oznámime túto situáciu útvaru Policajného zboru, Okresnej prokuratúre, príslušnému súdu, orgánu SPODaSK a Ústrediu PSVaR, zákonnému zástupcovi resp. rodičovi a rovnako túto informáciu oznamujeme predmetným subjektom podľa potreby aj písomne. Zároveň Centrum bude ďalej postupovať podľa pokynov policajných orgánov, prokuratúry a orgánu SPODaSK. Zároveň Centrum poskytne dotknutým osobám psychologickú starostlivosť.

11. Suicidálne /samovražedné/ správanie

Poskytovanie psychologického poradenstva mal. dieťaťu a mladému dospelému v Centre by malo pôsobiť preventívne voči výskytu týchto javov. V psychologickú diagnostiku a rediagnostiku sa realizuje skrining suicidálnych myšlienok, ktorý môže tiež pôsobiť preventívne. Ak sa vyskytnú suicidálne tendencie a pokusy okamžite kontaktujeme príslušného pedopsychiatra, prípadne voláme rýchlu zdravotnú pomoc. V liečení pokračujeme podľa odporúčania pedopsychiatra /napr. hospitalizácia/.

Predmetný prípad oznamujeme zákonnému zástupcovi, orgánu SPODaSK a Ústrediu PSVaR. Následne sa v Centre poskytuje ešte intenzívnejšia dlhodobá psychologická starostlivosť. Psychologická starostlivosť je poskytovaná aj ostatným dotknutým osobám.

12. **Živelná pohroma, ktorá ohrozuje chod Centra a život mal. detí alebo plnoletých fyzických osôb.** Živelná pohroma je mimoriadna udalosť, pri ktorej dôjde k nežiaducemu uvoľneniu kumulovaných energií alebo hmôt v dôsledku nepriaznivého pôsobenia prírodných síl, dôsledkom čoho je ohrozený život, zdravie, majetok alebo životné prostredie. Sem patria: prietrž mračien, víchrica, silné búrky, intenzívne dažde, krupobitie, snehové jazyky a záveje, zemetrasenia, požiare, únik nebezpečných látok – zemného plynu, výhražné anonymné telefonáty, útok teroristov, manipulácia s podozrivou zásielkou, evakuácia, hygienická očista a dekontaminácia.

V horeuvedených prípadoch Centrum postupuje podľa pokynov MV SR. Centrum zabezpečí evakuáciu osôb v spolupráci s Obcou a inými subjektami, ktoré sa podieľajú na záchrane životov – hasiči, útvar policajného zboru. V tomto smere sa v Centre vykonávajú školenia v rámci predpisov o Bezpečnosti a ochrane zdravia aj pre deti a aj pre zamestnancov.

13. Opis techník deeskalácie konfliktných situácií a agresívneho správania.

Deeskalácia konfliktných situácií a agresívneho správania pomáha predchádzať alebo zmierniť negatívne dôsledky konfliktu, ako sú napríklad násilie, stres, poškodenie vzťahov a následná strata dôvery. Zároveň umožňuje obnoviť dialóg a spoluprácu medzi dieťaťom a osobou poskytujúcou starostlivosť a výchovu v CDR, resp. s plnoletou fyzickou osobou, ktoré sú pre všetkých uspokojivé.

V našom zariadení pri vzniku konfliktných situácií a agresívneho správania zo strany maloletého dieťaťa alebo plnoletých fyzických osôb postupujeme nasledovne:

a) V prvom rade dbáme na prevenciu. Sem patrí schopnosť zvládnuť problematickú situáciu u dieťaťa ako základnú zručnosť pedagogického a odborného zamestnanca CDR. V bežných situáciách zamestnanec CDR má empatický prístup k dieťaťu, pochopí a akceptuje jeho aktuálne psychické rozpoloženie, jeho mentálnu vyspelosť, pozná jeho prah frustrácie a jeho mieru reziliencie a schopnosť riešiť intrapersonálny a interpersonálny konflikt. Zároveň mu odporučí predchádzať konfliktu alebo agresívnemu prejavu na základe odporúčania psychológa CDR alebo psychoterapeuta (fyzická aktivita, dýchacie cvičenia, záujmová činnosť, relaxačné cvičenia, psychohygiena). Za tým účelom je prispôsobený aj denný harmonogram v CDR.

Zariadenie zároveň zabezpečuje v záujme predchádzania vzniku konfliktných situácií individuálne a skupinové psychologické a iné rozhovory, aktivity, sedenia atď.

b) V prípade, ak už konflikt vznikol, alebo sa prejavilo agresívne, resp. hostilné správanie u maloletého dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, zamestnanec CDR vyhodnotí konfliktnú situáciu, jeho závažnosť a mieru ohrozenia. Následne použije nasledovné deeskalačné techniky, ktoré závisia od veku, mentálnych schopností a miery psychosociálneho narušenia dieťaťa.

- U detí vo veku od 0 do 6 rokov v PNR pri konfliktných situáciách a agresívnom správaní používa zamestnanec CDR nasledovné metódy a techniky: upokojenie, maximálne odpútanie pozornosti, telesná blízkosť dospelaj osoby, očný kontakt, pevné objatie. Konflikt a agresívne správanie zamestnanec oznámi vedeniu CDR, následne zapisuje do mesačného hodnotenia. Pri opakovaných konfliktných situáciách a pri opakovaných prejavoch agresívneho správania tieto prejedná aj s odborným lekárom.

- U detí vo veku od 6 do 18 rokov pri konfliktných situáciách a agresívnom správaní použije zamestnanec CDR hlavne verbálne a neverbálne techniky. Medzi verbálne techniky zaradíme: načúvanie, riadený rozhovor, zrkadlenie, odvrátenie pozornosti, presvedčanie, jasný tón hlasu. Jasne formuluje svoje vyjadrenia. Vyhýba sa osobnej konfrontácii a slovným útokom, sústreďuje sa na vecné témy. Zameriava sa na podstatný problém dieťaťa, neodporuje mu. Presvedčí dieťa o vplyve jeho správania na ostatné deti. Snaží sa dieťaťu pomôcť spracovať jeho emóciu, v prípade nevyhnutnosti prizve ďalšieho odborníka z CDR (psychológ, sociálny pracovník, iný pracovník CDR). Využíva následne taktiku vyjednávania. Jeho cieľom je dosiahnuť rovnováhu výhra – výhra. Pri vyjednávaní treba hľadať spôsob, aby bol konečný výsledok pre každého zainteresovaného do konfliktu prijateľný. Následne je potrebné predložiť ďalšie možnosti, aby si dieťa mohlo vybrať jednu z nich, čím získa pocit kontroly nad vlastnou situáciou.

Popritom používa zamestnanec CDR aj neverbálne techniky, medzi ktoré zaradíme: správny a nekonfrontačný postoj tela, mimika a gestá v súlade s verbálnym prejavom, dodržiavame potrebný fyzický odstup cca 1 m od dieťaťa, alebo plnoletej fyzickej osoby, keď si to vyžaduje situácia, primeraný očný kontakt, zväzi používať dotyky najlepšie až po ukludnení dieťaťa. Nepoužíva neprimerané pohľady. Prejaví súhlas a sústredenú pozornosť. Ak nedokáže deeskalovať konflikt alebo agresívne správanie verbálnymi a neverbálnymi technikami a keď si to vyžaduje situácia za účelom ochrany života a zdravia dieťaťa, tak podá dieťaťu alebo plnoletej fyzickej osobe príslušnú medikamentáciu podľa odporúčania odborného lekára. Keď konflikt, alebo agresívne správanie sa ešte vyhrotí, tak vtedy zavolá rýchlu zdravotnú pomoc, alebo príslušníkov policajného zboru, pričom sa bude riadiť ich odporúčaniami. Zároveň oznámi túto situáciu vedeniu CDR a urobí záznam vo vychovateľskom denníku a zaznamená prípadný úraz. Zároveň zabezpečí ochranu ostatných detí, tzn. evakuáciu detí do bezpečia a tiež odstráni p.p. nadbytočné predmety.

Pri opakovaných konfliktných situáciách a agresívnom správaní zariadenie kontaktuje odborného lekára, rodičov a príslušného zamestnanca odd. SPODaSK.

- U plnoletých fyzických osobách pri konfliktných situáciách a agresívnom správaní používa zamestnanec CDR už horeuvedené verbálne a neverbálne techniky. Takisto podá medikamentáciu podľa potreby, ďalej privolá rýchlu zdravotnú pomoc alebo príslušníkov policajného zboru v prípade potreby. Zároveň oznámi túto situáciu vedeniu CDR a urobí záznam vo vychovateľskom denníku a zaznamená prípadný úraz. Zároveň zabezpečí ochranu ostatných detí, tzn. evakuáciu detí do bezpečia a tiež odstráni p.p. nadbytočné predmety. Pri opakovaných konfliktných situáciách a agresívneho správania kontaktuje odborného lekára, príslušného zamestnanca odd. SPODaSK.

Ak je potrebné, tak zariadenie vyvodí príslušnú trestnoprávnú zodpovednosť u plnoletých fyzických osôb, zároveň môže ukončiť spoluprácu s plnoletou fyzickou osobou.

Príslušné rizikové situácie bude Centrum oznamovať ako rozhodujúcu skutočnosť MPSVaR SR v zmysle §- 26 ods. 1 vyhlášky 103/2018 Z.z.

Súčasťou tohto programu je zoznam telefónnych čísiel a kontaktov v prílohe č. 1 k bodu u/2 a y/ programu centra.

Program Centra pre deti a rodiny v Jelke vypracovali:

Dr. Mgr. et Mgr. Iveta Gaspareczová, riaditeľka neziskovej organizácie Dobrý Pastier, riaditeľka Centra pre deti a rodiny

PhDr. Mgr. Tichomír Gasparecz, zodpovedná osoba akreditovaného subjekt, vychovávateľ samostatne usporiadanej skupiny

Mgr. Beáta Vargová, sociálny pracovník Centra pre deti a rodiny

Mgr. Martina Štefulová, psychológ Centra pre deti a rodiny

Dr. Mgr. et Mgr. Iveta Gaspareczová

riaditeľka Centra a n.o.

V Jelke, 24.3.2026